Пролетарі всіх країв єднайте ся!

Освободжене робітників має бути ділом самих робітників!

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD — WORKING PEOPLE

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ - ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

РІК IX. Ч. 23. СЕРЕДА, 13. ЧЕРВНЯ, 1917. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, JUNE 13th, 1917. No. 23. VOL. IX

Грецький король Константин зрік ся трону.

КОНСКРИПЦІЙНИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ В ПАРЛЯМЕНТІ.

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРИМУСОВОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ В ПАРЛЯМЕНТІ.

Премієр Борден вніс в парляменті в понеділок, 11-го с. м. свій законопроєкт примусової військової служби.

Після нього малоб ся набрати не більше як 100,000 жовнірів, хіба що парлямент ухвалив би більше число. Після сього законопроєкту реґістрації жадної не булоб, лише всі мущини в віці від 20 до 45 літ покликувані після кляс, малиб самі зголосити ся перед мілітарні власти. Мущини, що мають певні причини бути увільнені від військової служби малиб зголосити ся перед спеціяльні льокальні трибунали з відповідними заявами. Колиб їх таки не освободжено від військової служби они зможуть апелювати до висшого апеляційного трибуналу і врешті до апеляційного судії.

Хтоби не зголосив ся тоді, коли є покликана його кляса, той мавби вважати ся дезертиром і підлягати карі призначеній для дезертирів.

Від військової служби є увільнені попи і такі релігійні секти як духобори і меноніти.

Всі мущини в військовім віці, себто від 20 до 45 літ будуть поділені на 10 кляс:

1-а кляса. — Від 20 літ, роджені не скорше як 1894 року, нежонаті, або вдівці бездітні.

2-а. — Роджені в роках від 1889 до 1893, нежонаті, або без дітні вдівці.

3-а. — Роджені в роках 1883 до 1888, нежонаті, або бездітні вдівці.

4-а. — Жонаті, роджені не скорше як перед роком 1894, маючі 20 літ. Тут вчисляють також вдівців, які мають діти до удержаня.

5-а. — Жонаті і вдівці з дітьми роджен і в роках 1889 — 1893.

6-а. — Жонаті і вдівці з дітьми, роджені в роках 1883 — 1888.

7-а. — Роджені в роках 1876 — 1882, нежонаті або вдівці бездітні.

8-а. — Роджені в роках від 1876 — 1882, жонаті або відвці, маючі діти до удержаня.

9-а. — Роджені в роках від 1872 до 1875 жонаті або вдівці ці не маючі дітий.

10-а. — Роджені в роках від 1872 до 1875 жонаті або вдвіці з дітьми.

Законопроєкт сей перейшов перше читанє. Щоби стати законом він мусить перейти три читаня. Після другого читаня вивяже ся над ним дискусія і тоді покаже ся як сильна опозиція буде проти нього.

Певним є,що за конскрипцією є ціла консервативна партія і часть ліберальної партії з західних провінцій: Манітоби, Саскачевану, Алберти, Брітіш Колюмбії і західного Онтеріо. Французькі ліберальні посли з Квебеку, Онтеріо є проти конскрипції. Провідник лібералів Лоріер не заявив ще свого становища. Розуміє ся його положенє трудне, длясего, що його партія в справі конскрипції поділена на двоє.

Що стане ся з тим законопроєктом будемо писати в слідуючих числах "Р. Н."

АРЕШТОВАНЄ АНҐЛ. СОЦІЯЛІСТІВ, ЩО ЇХАЛИ ДО РОСІЇ.

Анґлійських соціялістів Дж. Р. Мекдоналда і Ф. Джовета, що їхали до Росії для порозуміня ся з російськими соціялістами, арештовано на корабли за почином "National Seamen's and Firemen's Union". Матрози відказали ся плисти з ними до Росії. Се викликало бурю протестів серед анґлійського з'орґанізованого робітництва.

Юнія моряків в Ґлязґові заявила, що она достарчить матрозів для перевозу їх до Росії.

СТОЛИЦЯ ПОЛУДНЕВО-АМЕРИКАНСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ І КІЛЬКА ІНШИХ МІСТ ЗНИЩЕНІ НАСЛІДКОМ ЗЕМЛЕТРЯСЕНЯ.

Сан Сальвадор, місто 60.000 мешканців, столиця республики тоїж самої назви, з сімома іншими сусідними містами, в околиці до 30 миль, зістали знищені наслідком вибуху вулькану, і землетрясеня, яке повторилось кілька разів.

Сотні осіб стратило житє, як доносять деякі рапорти.

Лише 100 домів в столиці позістали цілі. Сильне землетрясе не супроводжалось лявою і горячою водою.

Президент Нікараґуа видав відозву, оперту на урядових донесенях, стверджуючи зруйнованє Сан Сальвадора і сусідних міст.

Відозва каже, що "президент Нікараґуї" телеґрафував до президента Сан Сальвадора про поміч.

Він назначив ратунковий комітет на поміч потерпівшим і бездомним.

Слідуючі міста зістали зруйновані: — Квезалтінок, Неджапа, Сунчічото, Пепснал, Арменіос і Меджіканос, останнє передмістє Сан Сальвадора.

Місто Сан Сальвадор розположене близько вулькану тої самої назви, коло трох миль від него на полудне і є осідком правительства наймешої але найгустійше населеної республики з усіх републик центральної Америки.

Місто, заложене десь коло 1555 р. положене 120 миль на полудне від міста Ґватемаля. Місто сполучене зелізницею з Акаджутлою і Ля Лібертад, має великий університет, національну палату, національну бібліотеку, астрономічну обсерваторію і ботанічний сад.

Воно провадило велику торговлю.

Край Сальвадор — переважно рівнина, лежить на 2.000 фіґів над поверхнею моря, засіяний численими вульканами.

Населенє його виносить — 1.133.000, просторонь займає около 7225 квадратових миль.

Правительство тільки що було заняте поліпшенєм загальних умовин хліборобського житя, запроваджуючи розведенє вати і завівши в околиці столиці велику сільсько-господарську середну школу і фарми для практикантів-учеників.

ОКОЛО 145 МАЙНЕРІВ ЗГИНУЛО В КОПАЛЬНІ.

В копальні "North Butte Mining Co. "Speculator" в Butte, Mont. вибух в пятницю 8-го с. м. пожар, який спричинив смерть около 145-ти майнерів.

ГРЕЦЬКИЙ КОРОЛЬ КОНСТАНТИН З'АБДИКУВАВ.

В послідній хвили наспіла телеґрама з Лондону, що грецький король Константин уступив з трону на користь свого сина принца Александра.

МИРОВА СОЦІЯЛІСТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ МАЄ ВІДБУТИСЬ 8-го ЛИПНЯ В ШТОКГОЛЬМІ.

Впливові рос. соціялістинні провідники виповлись сьогодні, що одним із мотивів заставляючих скликати інтернаціональну соціялістичну конференцію є той, аби виключити німецьких соціялістів з Інтернаціоналу як що вони не признають спільно з усіми соціялістами доктрини, що кайзеризм мусить бути знесений.

Рада Робітничих і Салдатських Послів призначила день 8 липня на конференцію соціялістичну, скликану за ініціятивою російських соціялістів.

Ціль конференції "зорґанізувати всесьвітний союз для закінченя війни і знесена імперіялізму."

Новина про відмовленє американським правительством видачі заграничних паспортів соціялістичним делеґатам на мирову конференцію, здивувала предсідателя Ради Роб. і Салд. Послів т. Чхеідзе.

РОСІЙСЬКІ РОБІТНИКИ ВЗИВАЮТЬ ПРОЛЄТАРІЯТ ВСЬОГО СЬВІТА ДО ПОКІНЧЕНЯ ВІЙНИ.

Робітнича Рада запрошує соціялістів всіх країв до Штокгольму.

Напирають головно на те що мир має бути заключений на пріціпі "без анексій і відшкодовань."

Рада Робітничих і Салдатських Послів вислала довгу відозву до соціялістичних партій і центральних федерацій трейдюній всього сьвіта, повторюючи свою відозву з дня 28 марта до народів всього сьвіта про зєднанє для спільної акції біля привернення мира. Відозва повторює давній девіз "мир без анексій і відшкодовань", на ґрунті збереженя прав всіх націй і представленя їм права самим рішити про свою долю.

Відозва каже, що російська демократія приневолила перше Тимчасове Правительство приняти ту проґраму і, "як події з 4 мая ясно вказують, що вона не толерує з боку Тимчасового Правительства ніяких ухилень від тої проґрами. Друге Тимчасове правительство, під напором Ради Бобітничих і Салдатських Послів, попхнуло наперед ту саму проґраму подаючи часть її в своїй декларації.

Далі заява згадує про постанову Ради Робітничих і Салдатських Послів взяти на себе ініціятиву скликаня інтернаціональної конференції і каже:

" Рада Робітничих і Салдатських Послів того переконаня, що чимскорше закінченє війни і заведенє всесьвітного мира на умовинах відповідаючих інтересам працюючих мас, і цілого людства, можливе лиш тоді, як соціялістичні робітничі партії і трейд-юнії в усіх краях, невтральних і воюючих злучать свої сили в непереєднаній і енерґічній боротьбі проти загальної різні.

"Першим важним кроком в тім напрямі є скликанє інтернаціональної конференції, головною цілию якої має бути порозуміне між представителями соціялістичного пролетаріяту в звязку з виясненєм справи про зраду партії і співділанє соціялістів з імперіялістичними правительствами і клясами, що унеможливлює боротьбу за мир і не позволяє привернути його.

Інтернаціональна згода на ґрунті політики є найголовнійшим услівєм для веденя боротьби за мир. Сей шлях обовязує пролетаріят всіма інтернаціональними обовязками.

"В той сам час скликанє конференції сильно дуктуєть ся найживотнійшими інтересами пролетаріяту і всіх народів. Всі партії і орґанізації репрезентуючі робітництво всі що поділяють сі погляди і опінію і приготовлені до злученя своїх зусиль і доведеня їх до кінця, запрошуєть ся Радою Робітничих і Салдатських Послів взяти участь в пропонованій конференції.

Всі партії і орґанізації, котрі приймуть се запрошенє тим самим мають зобовязанє виповняти постанови приняті конференцією. Конференція вікриєть ся в Штокгольмі 8 липня.

ПОЧИНАЮТЬ СХИЛЯТИСЬ ДО ПРИЗНАНЯ СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Дж. О Донель Бенет телеґрафує до "Шікаґо Трібюн" зі Штокгольму таке в звязку з соціялістичною конференцією:

"Брантінґ, лідер скликаня конференції, сказав новинку про те, що праця данського і скандинавського комітетів увінчалась успіхом.

"Всі соціял-демократичні і робітничі партії звязані з інтернаціоналом приняли нашу ініціятиву.

"Результати показують на скільки мали ми рацію давши можливість перед скликанєм загальної конференції, поодиноким партіям відбути серію нарад, на яких ріжні проблеми будуть ліпше підготовлені і приладжена їх розвязка.

"Ріжниці так само й умовини порозуміль і згоди були дискусовані в цілі сформулованя конкретної інтернаціональної політики робітничих кляс.

"Цілковитий успіх сеї роботи полягає на факті о скільки всі пропозиції будуть скоординовані а не розтягані."

Правительства змінили погляд.

Останні події вказують, що деякі правительства які передше попросту ігнорували конференцію, починають тепер признавати значінє і вагу конференції.

Між певними дипльоматичними колами звучить тепер фраза "не ігноруйте їх, а піддержуйте." Іншими словами, конференція відбиваюча вплив народних мас може бути так сильна, з огляду на її неправительственний характер, що вони уважають важним для кождого краю мати репрезентантів своїх соціялістів.

Більше того, зростає постійно думка, що як дипльоматія нічого не вдіє, соціялісти скажуть народови: "дипльоматія не може привернути мира. а ми можемо" і нарід змусить правительства силою, як зайде потреба, дати соціялістам можливість виробити мирову проґраму.

Публична опінія підпорою.

В протягу останніх кількох днів конвенція приняла більше як академічний характер, бо всі вже починають розуміти що в очах европейського пролетаріяту соціялізм тішить ся доброю опінією і загально публична опінія постійно звертаєть ся в сторону соціялістів.

Ліберальні уми дипльоматів починають теж хилитись до того погляду зазначуючи: " В якій цілі правительства малиб перешкаджати конференції? Як вона принесе мир, се буде те, чого ми всі хочемо. Як же ні, то шкоди й так від сего великої не буде."

Як глубокі і широкі симпатії до конференції в Австрії видно з вислову одного Австрійця, не соціяліста, який каже:

"Від цісаря до мужика, моя країна сердечно симпатизує з соціялістичними аспіраціями і піддержує їх."

Значінє зростає.

Значіня матеріялів — включаючи сюда погляди, пропозиції, домаґаня і непереєднані цілі, — вироблених в попередніх перед-загальних нарадах, зростає, і тепер виглядає, що збори мають більше ніж чисто соціялістичне значінє, бо ті збори позволяють правительствам довідатись з певних жерел про погляди і бажаня більшої частини своїх народів.

Дипльоматія мусітиме числитись з тими матеріялами.

Так що конференція має те велике значінє яко чистилище для інтернаціональної опінії.

ПРІРВА МІЖ АЛІЯНТАМИ І НОВОЮ РОСІЄЮ ВСЕ ШИРШАЄ.

Петроградська Рада Робітничих і Салдатських Послів, являєть ся одиноким сталим авторітетом від часу революції, тепер перервала цілком всю політичну і економічну структуру аліянтських держав.

В своїм останнім маніфесті вона формально закликає пролетаріят всього сьвіта до соціяльної революції.

В поклику Рада зазначує, що першим найважнійшим кроком штокгольмської конференції має бути порозуміне між представителями соціялістичного пролетаріяту відносно зірваня партіями всякої звязі з імперіялістичними правительствами і клясами.

Се значить, що робітничі кляси Франції, Італії, Анґлії і Америки як рівнож тіж самі кляси Центральних держав, будуть завізвані заперестати всяку піддержку войовничих правительств і установити правлінє пролетаріяту.

700 НОВИХ ЧАСОПИСИЙ І ЖУРНАЛІВ В РОСІЇ ВІД ЧАСУ РЕВОЛЮЦІЇ.

Від часу революції в Росії майже що днини появляє ся нова часопись. Около 700 нових часописий і журналів почало виходити, переважно в Москві і Петрограді. Більшість тих часописий і журналів є соціял-демократичного напрямку. Друкує ся також дуже богато книжок і памфлетів.

Одною з найлучших щоденних модерних часописий є "Новая Жизнь" соціял-демократичний дневник видаваний Максимом Горьким.

Росія відчуває дуже велику недостачу учителів.

КОНВЕНЦІЯ УКР. ФЕДЕРАЦІЇ СОЦ. ПАРТІЇ СКЛАДАЄ ПРИЗНАНЄ КАНАДІЙСЬКИМ ТОВАРИШАМ.

В справозданю з конвенції У. Ф. С. П. в Злуч. Державах, в місци де т. Гладкий говорить про орґан федерації "Робітник" пишеть ся таке:

"Але чи не найбільшу матеріяльну поміч дають тепер товариші з Канади, особливо від коли "Робітник" став дневником? Деякі відділи "Укр. Соц. Дем. Партії" в Канаді з подиву гідною щирістю віднесли ся до започаткованого нами так великого діла, як видаванє дневника і стало помагають нам як морально так і матеріяльно. Оно тепер виходить ніби таке, що колиби українські робітники в Америці відказали ся дати поміч, то канадійські товариші дадуть її в ціли утриманя "Робітника." (Буря оплесків і великий ентузіязм.)

Нехай же буде позволено мені в імени Укр. Федерації Соц. Патрії висловити нашим товаришам в Канаді за їх щирі стараня для добра пролетарської справи, сердечну подяку." (Оплески — славно.)

Так, отже, одним і другим товаришам буде мило читати про сей приємний обяв згоди у спільній роботі. Мимоходом згадаємо і те, що канадийські товариші жалують ся, що не знали повної дати з'їзду, бо її певно через недогляд пропущено було в "Робітнику", щоб післати стейтським товаришам свій братерський привіт з нагоди конвенції.

ЧЕХИ ПЕРЕД РЕВОЛЮЦІЄЮ.

Донесенє з Відня до "Фосіше Цайтунґ", говорить про серіозне невдоволенє Чехів і вказує, що в Чехах може дійти скоро до революції. Одною з причин яка може потягти серіозні наслідки являєть ся увязнене чеського провідника і посла парляментарного Кльофача, який тепер сидить в тюрмі за зраду. Кльофач був вибраний головою чеського союза і більша часть партій політичних, каже донесенє, годять ся аби домагатись увільненя його.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ ДОРОЖНЕЧІ І ВІЙНИ.

У всхідній части Ню-Йорку 5 і 6 червня відбули ся протестаційна демонстрація проти дорожнечі а також і противоєнні демонстрації.

В демонстраціях брали участь переважно жінки, на чолі з якоюсь женщиною назвиском Гарріс. Коли поліція почала домагатись, аби демонстранти розійшли ся, жінки стали кричати:

— Ми хочемо хліба! Наші діти голодують! Ми не хочемо війни!

Недалеко ві Сити- Голл демонстранти задержались, там був устроєний мітінґ, на котрім були виголошені промови в анґлійській і жидівській мовах проти війни і дорожнечі.

На сей раз обійшло ся без арештів.

АРЕШТОВАНЄ ТОВ. П. КОВАЛИШИНА.

Редакція нашої часописи одержала телеґраму від т. т. Єремійчука і Левченка з Hamilton, Ont., котрою они повідомляють нас, що т. П. Ковалишин, орґанізатор Східного Аґітаційного Округа, котрий саме тепер вибрав ся був в орґанізаційну обїздку, зістав арештований в дорозі з Cobalt до North Bay, Ont.

Другої днини т. Єремійчук повідомив нас телеґрафічно, що т. Ковалишина освободжено і наложено на нього грошеву кару в сумі $200.

Подробиці в справі арештованя т. Ковалишина ми еще не одержали, але поки їх одержимо нам вже треба подумати про те, щоб заплатити за т. Ковалишина його кару.

АРЕШТОВАНЄ ТОРОНТОНСЬКИХ ТОВАРИШІВ.

Місцева анґлійська преса подає, що в неділю, 10 липня, по полудни, кільканайцятьох детективів в Торонто, Онт. впали на збори відділу Укр. Соц. Дем. Партії ч. 52, що відбували ся в "Occident Hall" на розі улиць Queen і Bathurst і арештували около вісімдесять присутних осіб. Тих, що виказали ся горожанськими паперами випущено свобідно. На поліцію забрано також і чартер відділу.

Переводженю арештованих на поліцію приглядало ся кілька тисяч згромадивших ся людий. Подробиць про сей випадок ми еще не одержали від тамошніх товаришів жадних.

ЧИТАЙТЕ! В слідуючім числі "Р. Н." зачне ся друкувати незвичайно цікава статя відомого укр. соц. дем. публіциста, т. В. ЛЕВИНСЬКОГО, співробітника 'Робочого Народа", що перебуває тепер в Швайцарії, п. з. "УКРАЇНСЬКА СПРАВА ПІД ТЕПЕРІШНЮ ХВИЛЮ." З Росії будуть стало писати до "Р. Н." т. т. Р. РОЛІНАТО і Гр. СЕМЕШКО.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

"ROBOTCHYJ NAROD"
(The Working People)
The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada.
Published weekly by
The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada.
at 873 Main St. Winnipeg, Man.
Phone: St. John 1465

M. Popovich, Editor.

Subscription $1.50 a year in Canada.
Elsewhere $1.75.

"РОБОЧИЙ НАРОД"
одинока в Канаді і найстарша в Америці соціял-демократична часопись, орґан Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.

Виходить що тижня.

Редактор М. Попович.

Річна передплата на "Р. Н." виносить:
в Канаді $1.50
в других краях 1.75

Рукописий не звертає ся.

За оголошеня редакція "Р. Н." не відповідає.

Адреса до "Р. Н." така:

"ROBOTCHYJ NAROD"
Box 3658, (St. B.) Winnipeg, Man.

Спасителі України.

Она не вмерла і не вмре, наша сердешна Україна. Не доїхали її кінця ні Турки, ні Тарати, ні Польща, ні Московщина.

Перед всіми тими ворогами ми її захистили.

А нині? Що й говорити; нині ми розірвали із нею кайдани, она свобідна, вольна, сильна, могуча і всїх своїх ворогів не то що не лякаєть ся, але они мусять дрожати перед нею. Ми впрочім, заходимось ще з ними звести рахунки. В сїчку їх порубаєм, на мак зітремо.

Ми... Хтож се ми?

Ну, та ми-ж, спасителї України, українські патентовані патріоти: попи, дяки, паламарі, знахори, народні крутиголови, гандлярі народними справами, аґенти, провокатори шпіцлї і т. д. і т. д. Аякже! Ми нїколи не допустили нашої Неньки до загину і не допустимо. Ми все за ню клали свою душу... а тїло... давали другі. Ага, іменно, всякий з нас повинен пожертвувати для ньої те, що може. Ми даєм душу, а другі нехай дають тїло, гроші і проче.

Найбільші мужі сини нашого народа держать тільки з нами: щасливійші, проміж нами за житя, а прочі по смерти лучать ся з нами. За житя они блудять і оминають нас, але по смерти ми їм прощаємо і їх кріпко держимо ся: згадуєм їх поминками, вечерками, славимо їх память і в їх імени за народнїй гріш двигаєм дальше наше патріотичне дїло, за котре они за житя нас ганьбили. І по смерти они годять ся з нами.

Нас є богато — і по тім і по тамтім боцї Атлянтику. Хоч робимо свою роботу кождий гурт з окрема на власну руку, то нїчо, бо в кінци кінців ми всї сходимо ся на спільній дорозї.

Коли вибухла теперішна війна, то ми, американські спасителї України роскинені по Злуч. Державах і Канадї, відразу звітрили ситуацію і найшли свою орієнтацію: підперти нашими кріпкими плечима Австрію, щоб розбити Росію освободити Україну і посадити на українськім тронї короля або султана; — можна і Німця або Турка, аби лиш вишиваної сорочки не цурав ся.

Ми хоч і не мали вістий зза Атлянтику, що там "наші" роблять, то всеж ми добре знали, що они підуть туди куди й ми. Так і стало ся. "Наші" з тамтого боку прислали нам до помочі українсько-австрійських аґентів і ми повели ту в Америцї всїх і вся з Українців за собою.

Все йшло гарно: ми вже мали полки свої слати під австрійського орла. Але на горе нашій українській справі, "провокатори", "зрадники України", соціялїсти зачали бунтувати народ проти нас; до того ще Канада а відтак і Злуч. Держави виступили проти наших опікунів до війни і ми мусїли завернути з дороги і найти собі іншу "орієнтацію".

Ми сейчас повивішували зьвіздистий прапор і "юніон джек".

Тимчасом результати нашої попередної роботи виручили нас з трохи, правду кажучи, прикрого положеня. Бачите, ми вже до того часу вспіли були великими черенками нашої преси так побити Росію що в її нутрі аж заклекотїло і она дістала "революцію". А та революція, той плід нашого труда, принесла свободу російській Україні.

Хто зробив революцію, соціялїсти чи хто, се не важне, але ми її викликали. Дехто з нас вправдї почувши про революцію в Росії здурів і почав кричати про цїлковиту зміну фронту і про орґанізацію нашої козацької армії ту в Америцї до помочи алїянтам. Тільки ми всї туди не могли подати ся; ми ж маємо ще певні з'обовязаня супроти двоголового орла.

Правда те, що австр. Українцї найшли ся тепер в сотки разів гіршім положеню від російських; але ми до них не маємо дїла. Ми маємо визволяти Українців в Росії. Першими опікує ся двоголовий орел, той під крилами котрого ми плекали свій патріотизм.

Україна завдяки нашому невтомимому трудови вже вольна. Російський революційний соціялїстичний елемент зі страху перед нами все дає Українцям в Росії. Але того мало. Ми не позволимо, щоби там на Україні пахло соціялїзмом. Ми зберемо свою армію, гетьманів королїв, князїв, бояр, шляхту попів і зітрем Москалїв на табаку, щоб знали они що ми за насїнє... ми новітні українські патріоти, спасителї України...

В нашому дїлї навіть сьвятий отець з Риму нам поможе. Чи читали, що він "невдовзї віддасть нові зарядженя відносно східно-обрядових церков, головно русько-католицької церкви. Іменно, русько-католицька церква не буде довше підлягати Конґреґації для Розширеня Віри, але буде мати свою власну конґреґацію. Сю конґреґацію Сьвятий Отець заложить, щоби почтити русько-католицький обряд, та щоби нова Конґреґація мала змогу **розширити католицизм на Сходї**". ("К. Р.")

Ми не допустимо, щоби хтось сьмів відобрати в Українців те, що они люблять, те, що ми їх навчаємо любити.

Ми найкраще знаємо, що нашому народови потрібно. Український мужик без пана, попа і панської власти не може жити. І ми йому те все дамо на освободженій Україні. Не допустимо, щоб Москалї відобрали у нього ті скарби.

Тільки нинїшний український мужик поступовий і він не хоче чужого пана, чужого попа, чужого мілїтарного ходака, але свого рідного. І тому ми клянемо ся на нашу не дуже дорогу честь, що добудем йому того щастя. Двоголовий орел нам поможе. І будуть собі братами наш лев і двоголовий орел, котрому ми з вдячности лишимо його пайку України.

Ми спасителї України...

* * *

Оттак тобі український народе, служить, так тобою піклує ся банда фалшивих патріотів, твоїх зрадників.

Український Народе! Чи підеш ти дальше за тими Юдами, що ведуть тебе на жир хижим орлам і диким львам, чи розтопчеш своєю могучою стопою всю ту гадючу погань і підеш рамя при рамени з тими, котрі, як ти сам вже ясно бачиш, справдї добули Україні свободу і грудю своєю захищають її, з тими борцями, котрі борять ся о щастє і добро всїх людий на землї?...

Читай що пишуть "Вісти Ради Робітничих і Салдатських Послів" в Росії:

..."За свою свободу ми будем воювати до послїдних сил. Мужністю наших сердець, запалених полумям одержаної вже побіди, ми зробимо непобідимою русску армію розстроєну злочинною невмілістю старої власти. **І, оборонивши свою свободу, ми довершимо великого дїла — освободженя других народів. Могучою силою нашого одушевленя ми знищимо насильство над народами, де би оно не проявило ся. Хай нас боять ся царі, імператори і їх прислужники. Але нехай з довірєм і надїєю глядять на нас всї народи, жаждучі такого освободженя, яке ми осягнули."...** ("Реч" з 31-го марта 1917).

Куди український народе звернеш ти нинї свою надію? Чи в сторону зрадницьких, злудних знамен, чи там, де повіває червоний прапор, знамя найкращих людських ідеалів?...

ІСТОРІЯ ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА

(Після Дж. Б. Бенгама, написав М. П.)

(Докінчене).

Наші вчені з університетів можуть відчитувати гієроглїфи, міряти віддалене землї від других планет з великою докладністю; вислїджувати мікроби в їхніх найбільше скритих сховках; вислїджувати, називати і клясифікувати животини в найдальших морських закутинах і можуть росказати чому і як повстали скали і гори, про мамутів, про туберкулїчні бакцилї і пр. пр. Але звідки все те знане і час на дослїди беруть ся? Хто одївав і годував тих вчених, хто побудував їм будівлї і поробив інструменти і все що тільки їм потрібне? Розумієть ся, робітники. Однак, коли ви спитаєте котрого небудь із тих професорів, що би то зробити, щоб поліпшити обставини робітників, він вам відповість з міною мудрого чоловіка і обережним тоном, що "робітник має свою долю і місце в еволюційнім процесї, і т. д. і т. д. "але нїколи і нїде не вчать тої правди, котра повелаб вас до основ гнетучого нас зла. Теперішне навчанє основує ся на прінціпах котрим було місце сто лїт тому назад; продуктивна сила одиницї в промислї побільшила ся много разів в послїдних десятилїтях але міра справедливости в подїлї зовсїм не змінила ся. Анї подїл продуктів нї житєве вихованє людий не йшло вперед разом з продукцією для зиску. Чиж про сї річи не довідають ся люди нїколи за посередництвом тих інституцій, котрі они піддержують?

Patrick Henry сказав: — "Я маю лише одно провідне сьвітло — сьвітло досьвіду."

Нинїшні соціял-демократи кажуть теж саме і в додатку твердять, що досьвідом продуцента є неволя під приватними капіталїстами; тому они домагають ся:

"Заміни приватного капіталу, себто приватного способу продукції, реґульованого тільки свобідною конкуренцією, колективним капіталом, себто таким способом продукції, котрий введе більше загальну (соціяльну "колєктивну") орґанізацію народного труда на основі колєктивного права власности всїх членів суспільства на средства продукції. Сей колєктивний спосіб продукції усуне нинїшну конкуренцію; підпорядкувавши суспільному заряджуваню ті части витворюваня, котрі можуть бути виповнювані колєктивно (соціяльно, кооперативно) і взявши на себе задачу розпрєдїлюваня всього суспільного продукту, він дасть кождому його часть, відповідно до його трудового витвору а або, як того домагають ся комуністи, відповідно до розумних потреб.*)

На тих основах матеріяльної рівности буде збудована суперструктура етики і моральности, яка є неможлива і не до осягненя без усуненя продукції для зиску.

Всякий чоловік, котрий не годить ся на права других людий до тих привілеїв і прав, котрими він користує ся, є деспотом.

Всякий чоловік, котрий може але не хоче осьвідомляти робітників і вести їх проти їхніх гнобителїв панів є сьвідомим підпирачем суспільних паразітів і економічної неволї; такий індівід не є нїчим інщим, лише ворогом поступу людства.

На переді того поступу повіває власне червоний прапор.

Червоний прапор нинї стоїть в опозиції до всяких надужить в промислї і до всякої узурпації в урядах і власти. Є він прапором людий, котрі підбадьорені його видом впереді, прискореними великими кроками машерують до суспільного ладу, який видїдичить пявок-визиску вачів, вирівнає для всїх доступ до суспільних користий і змете з лиця землї теперішну форму цїлої соціяльної структури. Той прапор є тепер емблемом інтелїґентної, сильної і відважної орґанізації, яка числить мілїони членів, і якій нїколи не бракує бодрости до зустріня всяких противностий анї сьмілости до ширеня її доктрин. Червоний прапор стоїть в обороні всего, що добре, а найрішучійше противить ся всьому злому в сьвітї. Він був лучем надії для робітників через сотки лїт; тепер він став сьвітлом робітничої армії, побіду котрої предсказують навіть її вчені противники. Неустрашимі в нещастю і неповодженю, розважні в часї успіхів, оттакі ті борцї тої армії, окружаючої тепер червоний прапор соціял демократії, яких не знав ще жадний інший рух в історії.

Червоний прапор є міжнародним емблемом свободи і независимости. Він є прапором правди і загально-людської любови; а ті, що йдуть за ним є так непобідимі як і непереможними є його прінціпи. Він нїчим не сплямлений і нїчому не спроневірив ся. Він повіває на знак свободи для робочого люду і буде тріюмфально плисти понад людством, коли сповнить ся міжнародна економічна свобода.

*) А. Шефле — "Квінтесенція соціялїзму."

ПАМЯТАЙТЕ, ЩОБИСЬТЕ БУЛИ СВОБІДНІ В НЕДІЛЮ, 1-го ЛИПНЯ с. р. і могли поїхати на

Великий Пікнік

до Лістер Парку,

який устроюють тоді Український Соціял-Демократичний Відділ разом з Драматичним Кружком ім. В. Винниченка.

Орґанізації сї приготовлять Вам милу розривку, якої Ви ще не мали в Винніпеґу.

Дохід призначений на „Р. Н."

СПРАВА ЗАГАЛЬНО-ПАРТІЙНОГО ЗІЗДУ.

Під розвагу всїм відділам і членам У.С.Д.П.

Східний Окружний Комітет віднїс ся до Екзекутивного Комітету з домаганем, щоби сейчас дати під розвагу всїм відділам і членам нашої партії справу скликаня загально-партійного з'їзду, пропонованого гемилтонським і виннїпеґським відділами нашої партії, про потребу котрого висловила ся конференція С.А.О., що відбула ся в Оттаві.

С.О.К. пропонує від себе, що би такий з'їзд скликати до Виннїпеґу на 29, 30 і 31 липня 1917.

Сю справу дає ся отже всїм відділам і членам нашої партії під розвагу і просить ся, щоби они сказали в сїй справі своє слово. Всякі проекти, пропозиції і пляни просить ся слати до Екз. Комітету або до "Робочого Народа" на сторінках котрого повинно ся ті справи якнайлучше обговорити.

За Екз. Комітет У.С.Д.П.
В. Н. Колїсник,
орґанізатор.

ДО ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНІВ СХІДНОГО АҐІТАЦІЙНОГО ОКРУГА.

Екз. Комітет У.С.Д.П. одержав дотепер номінації на кандидатів до контрольної комісії для доповненя С. О. К. від слїдуючих відділів:

Тіммінс, Онт. — ставить трох кандидатів, т. т. **В. Скорейка, М. Єремійчука і А. Безкоровайного** всї з Гемилтону, Онт. де є осїдок С. О. К.

Оттава, Онт. — ставить одного кандидата — т. **Ф. Марака** з Оттави.

Монтреал, Кве. — ставить двох кандидатів, т. т. **Я. Карвацкого і М. Мигайчука,** — обидва з Монтреалу, Кве.

Торонто, Онт. — ставить трох кандидатів т. т. **А. Кударевка, І. Колїсника,** з Торонта, Онт. і **Зусмана** з Велленд, Онт.

Відділ з Sault Ste. Marie, Ont. рішив не ставити кандидатів але годить ся голосувати на тих кандидатів, що поставлять другі відділи. Екз. Комітет дає отже висше вичислених кандидатів до контрольної комісії для доповненя С. О. К. всїм відділам і членам У.С.Д.П. Східного Аґітаційного Округа під голосоване, котре тїж повинні по можности якнайскорше перевести і про вислїд сейчас повідомити Екз. Комітет.

З усїх висше поданих кандидатів має ся вибрати трох членів до контрольної комісії. Секретарі відділів мають точно записувати число голосуючих членів на кождого кандидата і подати все в справозданю до Е. К. Трох кандидатів, що дістануть найбільше число голосів зістануть вибрані.

Речинець голосованя скінчить ся 16-го липня.

Вислїд голосованя належить слати до: Executive Committee of the U.S.D.P. Box 3658, Winnipeg, Man.

За Екз. Комітет
В. Н. Колїсник,
орґанізатор.

P. S. Припізнею проголошеня кандидатів до контрольної комісії С. А. О. винні самі відділи С. А. О., котрі не поспішились з пропонованем кандидатів. Як виказує висше поданий спис, ще й дотепер не всї відділи відізвали ся в сїй справі. Та ждати більше годї, бо другі відділи і члени дорікають нам, будьтоби ми занедбали сю справу.

В. Н. К.

КУПУЙТЕ ТИКЕТИ ДО РОЗІГРАВКИ В ДОХІД "РОБОЧОГО НАРОДА"!

Тикети до розігравки в дохід "Робочого Народа" вже готові і можна їх купити в "Роб. Народі". Цїна кождого тикета — **25 цнт.**

В розігравку йде кілька сот вартїсних річий — декотрі по 25, 35 і 40 долярів.

На кождих пять тикетів, один виграє.

Відділи нашої партії і інші робітничі орґанізації повинні замовляти більшу скількість тикетів відразу.

Належитість за тикети належить слати з гори; можна посилати стемплями. На пересилку тикета на провінцію треба залучити стемпель за 3ц.

Спішіть з замовленями на тикети чим скорше тикети будуть розпродані, тим скорше відбуде ся розігравка.

В місци — приходіть за тикетами до редакції "Р.Н." — 873 Мейн Стр., а з провінції пишіть до:

"Robotchyj Narod"
Box 3658, (Sta. B.) Winnipeg

ПЛЯТФОРМА СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

Ми, Канадийська Соціял-Демократична Партія, стверджуємо нашу вірність і підмогу інтернаціональному соціялїстичному рухови.

Силою власности средств продукції і транспортації (природних богацтв, фабрик, робітень, желїзниць і пр.) всї богацтва, випродуковані робітниками дістають ся в руки капіталїстичної кляси. Сеї власности капіталїсти боронять при помочи держави (армії, маринарки, судівництва).

Отже задачию соціял-демократичної партії є виховати робітників Канади в сьвідомости їх клясового положеня в суспільности і їх економічного рабства супроти властителїв капіталу зорґанізувати їх у політичну партію, яка мала-б задачу добути державну власть і перемінити всю капіталїстичну власність у колєктивну власність робітничої кляси. Отся суспільна переміна означає освободжене не лише пролєтаріяту але й цїлої людської раси. Однакож лише робітнича кляса може перевести сю переміну. Всї прочі кляси удержують своє істноване, піддержуючи теперішний суспільний лад.

Боротьба робітничої кляси проти капіталїстичної експльоатації витворює стан безперервної війни поміж сими обома силами о посїдане політичної і економічної власти.

Як средства підготованя робітничої кляси до запровадженя кооперативного суспільства, соціял-демократична партія буде попирати всяке змаганє, що має на цїли поправу відносин в капіталїстичнім ладї як пр.

1. Скороченє дня працї,
2. Заборона дїточої працї,
3. Загальне виборче право для повнолїтних, без уваги на пол та маєткові кваліфікації,
4. Ініціятива, референдум і право відклику.

Фрідріх Енґельс.

Розвиток соціялізму від утопії до науки.

(Докінчене.)

Від часу історичного виступу капіталїсти
го способу продукції опановане всїх продук
них засобів через суспільність уносило ся м
ше або більше неясно частїйше перед один
ми, як і цїлими сектами як ідеал будучности.
воно могло стати можливим, історичною ко
ністю доперва тодї, коли для його переве
находить фактичні условини. Як всякий ін
суспільний поступ, так воно може бути пер
деним не через осягненє переконаня, що іс
ване кляс противить ся справедливости, рі
сти і т. д., не через саме бажанє знести ті
си, але через певні нові економічні услов
Розділ суспільности на клясу визискуючу і
зискувану, пануючу і угнетену, був конеч
наслїдком давнїйшого недостаточного роз
ку суспільности. Як довго вся суспільна пр
дає лиш такий дохід, який лиш малим пере
шає те, чого треба для конечної екзистенції в
як довго отже праця забирає весь або ма
весь час великої більшости членів суспільно
так довго мусить та суспільність дїлити ся
кляси. Побіч тої великої більшости, занятої
ключно працею, творить ся кляса, увільнена
безпосередно-продуктивної працї, яка пол
джує спільні справи суспільности, як упр
працї, державні справи, судівництво, на
штука і т. д. Подїл на кляси оснований отже
законї подїлу працї, хоч се не перешкадж
щоб той подїл на кляси не переводив ся при
мочи насильства і рабунку, хитрости і обма
і щоб пануюча кляса, засївши раз на своїм
сци, нїколи не занедбувала укріпити своє па
ване коштом робучої кляси і суспільну упр
замінити на зростаючий визиск мас.

Коли таким чином подїл на кляси має пе
історичне управнене, то лиш на даний пер
часу, для даних історичних условин. Основа
на недостаточности продукції, буде знесений
рез повний розріст новочасних продукти
сил. І дійсно знесенє суспільних кляс обусл
лене таким степенем історичного розвитку,
на нїм стає анахронїзмом не лише істноване
чи тої означеної кляси, але пануючої кляси
галом, отже само істноване клясової ріжн
Воно обусловлене отже таким степенем розв
ку продукції, що на нїм присвоєнє продук
них засобів і продуктів, а тим самим політ
ного панованя, монополю на образоване і
ховий провід через окрему суспільну клясу с
не лише злишним, але також економічно, по
тично і інтелєктуально перепоною розвитку.
точку тепер осягнено. Коли політичне та ін
лектуальне банкроцтво буржуазії ледви-чи

Лев Юркевич

Суспільно-політ
житє і кляс

(Продовжене).

Дбаючи насамперед про своє богацтво
буржуазія хоче бути тако-ж представницею
ніх мас і тому вона не може не обіцяти знищ
яких так богато має капіталїстичний лад. І в
перемогти сучасні злиднї і бідність, але ду
зрушуючи основ капіталїстичного порядку
буржуазна кляса має намір залїчити капіталї
гаючи сам капіталїзм, оберігаючи кляси.

Але коли припустити навіть, що вона щ
ти наше суспільство, то можна з певностю
азія нїчогісїнько в цьому напрямку не зроби
щирости, а в засобах, і той хто оберігає п
щасть, себ-то клясовий подїл громадянства
шому суспільству не більш як баба — шеп
твами тяжко хорій людинї. "Добрі буржуа
тять неможливого себ-то умов буржуазного
чих наслїдків цих умов."

Лїберальні партії обіцяють робітницт
фабричне законодавство, орґанізують його
імодопомоги, в кооперативні товариства,
часть в прибутках підприємств і т. д.

Не будемо доводити, що фабричне зак
допомога і кооперація, хоч і поліпшують
працї, але в корінї її не змінюють. Що-ж д
ках, то це чистїсїньке шахрайство, бо досї
збільшувала працю робітників, котрі гнали
центом з прибутків, переймаючись прихил
стів, підвисшуючи видатність своєї працї і
дійсні клясові інтереси.

Цікаво, що в останні часи, з'огляду на с
бітничого страйкового руху, капіталїсти з с
ширять серед робітників ідею протистрайк
справдї удало ся заснувати чимало так зван
страйколомних спілок. Спочатку спілки ці б
грами, але в конкуренції з дійсно робітнич
ті" мусїли виробити свою проґраму, свій
іншим, дуже добре висловлює відношенє
ничого питаня.

Найбільше "жовтих" спілок у Франції.
ходять з засад, котрі проголосила велика
ція, хоч одночасно заявляють, що не хотя
роке політичне житє. Вони проти робітнич
зму, проти страйків і стоять за мирові суд
робітників з підприємцем. Вони за фабри
за товариства взаїмодопомоги. Називают
родними соціялїстами", але "соціялїзм" їхн

"Ми хочемо, заявляють "жовті", зміни
працї, але тільки не в сенсї колєктивізму, а
ної власности. Треба щоби всї володїли, що
власність. Наш соціялїзм є соціялїзмом люб
ровнечі і війни"...

Як відомо, справжні соціялїсти хотять,
дукції (але тільки засоби колєктивної проду
тію суспільства і доводять, що така реформ
всїх людий зрівнає економічно. Отже "жов
неня засобів продукції, але вони за инди
власність. Не можна одначе, кажуть "жовт
ти фабрику і роздати її робітникам, треба
ки брали участь в фабричних прибутках з
котрі вони будуть купувати зберігаючи на т
ся закона, котрий дасть робітникам право
ках.

Таким робом головна одзнака ідеалу
ни проти усуспільненя засобів продукції, а
бітників на власність.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

Фрідріх Енґельс.

Розвиток соціялізму від утопії до науки.

(Докінчене.)

Від часу історичного виступу капіталістичного способу продукції опановане всіх продукційних засобів через суспільність уносило ся меньше або більше неясно частійше перед одиницями, як і цілими сектами як ідеал будучности. Але воно могло стати можливим, історичною конечністю доперва тоді, коли для його переведеня находить фактичні условини. Як всякий інший суспільний поступ, так воно може бути переведеним не через осягнене переконаня, що істноване кляс противить ся справедливости, рівности і т. д., не через саме бажане знести ті кляси, але через певні нові економічні условини. Розділ суспільности на клясу визискуючу і визискувану, пануючу і угнетену, був конечним наслідком давнійшого недостаточного розвитку суспільности. Як довго вся суспільна праця дає лиш такий дохід, який лиш малим перевисшає те, чого треба для конечної екзистенції всіх, як довго отже праця забирає весь або майже весь час великої більшости членів суспільности, так довго мусить та суспільність ділити ся на кляси. Побіч тої великої більшости, занятої виключно працею, творить ся кляса, увільнена від безпосередно-продуктивної праці, яка полагоджує спільні справи суспільности, як управа праці, державні справи, судівництво, наука, штука і т. д. Поділ на кляси оснований отже на законі поділу праці, хоч се не перешкаджає, щоб той поділ на кляси не переводив ся при помочи насильства і рабунку, хитрости і обману, і щоб пануюча кляса, засівши раз на своїм місци, ніколи не занедбувала укріпити своє пановане коштом робучої кляси і суспільну управу замінити на зростаючий визиск мас.

Коли таким чином поділ на кляси має певне історичне управнене, то лиш на даний період часу, для даних історичних условин. Оснований на недостаточности продукції, буде знесений через повний розріст новочасних продуктивних сил. І дійсно знесене суспільних кляс обусловлене таким степенем історичного розвитку, що на нім стає анахронізмом не лише істноване сеї чи тої означеної кляси, але пануючої кляси загалом, отже само істноване клясової ріжниці. Воно обусловлене отже таким степенем розвитку продукції, що на нім присвоєне продукційних засобів і продуктів, а тим самим політичного пановання, монополю на образоване і духовий провід через окрему суспільну клясу стає не лише злишним, але також економічно, політично і інтелектуально перепоною розвитку. Сю точку тепер осягнено. Коли політичне та інтелектуальне банкроцтво буржуазії ледви-чи є таємницею їй самій, то її економічне банкроцтво повтаряєть ся правильно що десять літ. В кождій кризі дусить ся суспільність під тягаром своїх власних, непримінимих для неї продуктивних сил і продуктів, і стоїть безпомічна перед безглуздою противорічністю, що продуценти не мають що консумувати, бо нема консументів. Експензивна сила продукційних засобів рве пута, наложені їй капіталістичним способом продукції. Її освободжене з тих пут, се одиноке услівє безперервного, що-раз швидше поступаючого розвитку продуктивних сил, а тим самим практично безграничного розросту самої продукції. Не досить сего. Суспільне присвоєне продукційних засобів усуває не лиш істнуючу тепер штучну запору продукції, але також позитивну розтрату і знищене продуктивних сил і продуктів, що тепер неминучо товаришить продукції і доходить до кульмінаційної точки в крізах. Дальше дає воно масу продукційних засобів і продуктів до розпорядимости загалу через усунене безглуздого люксусового марнотравства пануючих тепер кляс та їх політичних репрезентантів. Змога, запевнити при помочи суспільної продукції всім членам суспільности істноване, яке не лише матеріяльно зовсім вистарчає і з кождим днем більшає, але також запевнює їм повне свобідне виобразоване і примінене їх фізичних і духових здібностий, та змога настала тепер вперве, але вона н а с т а л а.*)

З опанованем продукційних засобів через суспільність усунено товарову продукцію, а тим самим пановане продукта над продуцентом. Анархія суспільної продукції заміняєть ся пляномірною сьвідомою орґанізацією. Боротьба о істноване устає. Сим доперва виділяєть ся чоловік в певнім змислі оконечно з царства зьвірят, переходить із зьвірячих условин істнованя в дійсно людські. Обсяг житєвих условин, окружаючих людий, який доси панував над людьми, попадає тепер під пановане і контролю людий, котрі, стаючи панами свого власного усуспільненя, стають вперве сьвідомими, дійсними панами природи. Закони їх власної суспільної діяльности, що доси стояли супротив них як чужі, природні закони, які панують над ними, приміняють ся тепер людьми з повним знанем річи, а тим самим опановують ся. Власне усуспільнене людий, яке доси стояло супротив них як примус природи і історії, стає тепер свобідним твором їх рук. Обєктивні, чужі сили, що панували доси над історією, підпадають тепер під контролю людий. Доперва від тепер люди з повною сьвідомістю самі робити-муть історію, доперва від тепер суспільні причини, пущені ними в рух, матимуть переважно і в щораз більшій мірі такі наслідки, яких вони хотять. Се скок людськости з царства конечности в царство свободи.

*) Кілька чисел нехай представить хоч в приближеню ту незвичайну експанзивну силу новочасних продукційних засобів, навіть під капіталістичним гнетом. Після обчислень Giffen-а загальна сума богацтва великої Британії і Ірляндії виносила в круглих числах:
1814. року — 2.200 міліонів фунтів штерлінгів.
1865. року — 6.100 міліонів фунтів штерлінгів.
1875. року — 8.500 міліонів фунтів штерлінгів.
Щодо знищеня продукційних засобів і продуктів підчас кріз, то на другім конгресі німецьких промисловців в Берліні 21. лютого 1878, року загальну шкоду лиш в німецькім зелізнім промислі підчас послідного краху обчислено на 455 міліонів марок.

На закінчене зберім коротко перебіг нашого розвитку:

I. Середновічна суспільність: Дрібна від'окремлена продукція. Продукційні засоби прикроєні до ужитку одиниць, проте первісно-безпомічні, дрібні, а їх наслідки карловаті. Продукція для безпосередного ужитку чи самого продуцента чи його февдального пана. Лиш там, де продукція перевисшає те запотребоване, виставляєть ся та надвижка на продаж і підпадає виміні: товарова продукція отже доперва повстає, але вже тепер містить в собі в зароді **анархію суспільної продукції.**

II. Капіталістична революція. Переміна промислу найперше при помочи простої кооперації і мануфактури. Концентрація розкинених доси продукційних засобів в великих робітнях, а тим самим їх переміна із продукційних засобів одиниці в продукційні засоби суспільні, переміна, яка в загалі не дотикає форми виміни. Старі форми присвоєня остають правосильними. Виступає **капіталіст** і як властитель продукційних засобів присвоює собі також продукти і робить їх товарами. Продукція стала суспільним актом, але виміна, а з нею і присвоєне остають індивідуальними актами, актами одиниці: **Суспільний продукт присвоює собі поодинокий капіталіст.** Се головна противорічність, від якої походять всі інші, що в них живе теперішна суспільність і що їх виказує великий промисл.

А. Відділене продуцента від продукційних засобів. Засуджене робітника на досмертну наємну працю. **Противеньство між пролетаріятом а буржуазією.**

Б. Зростаючий виступ і наслідки законів, що опановують товарову продукцію. Рознуздана конкуренційна боротьба. **Противорічність між суспільною арґанізацією в одній фабриці, а суспільною анархією в загальній продукції.**

В. З одної сторони досконалене машинерії, вчинене через конкуренцію примусовим законом для кождого поодинокого фабриканта і рівночасне з постійно ростучим увільнюванем робітників зі служби: **промислова резорвова армія.** — З другої сторони безграничне розширене продукції, таксамо примусовий закон конкуренції для кождого фабриканта. — З обох сторін нечуваний розвиток продуктивних сил, надвижка подачі над попитом, надпродукція, переповнене ринків, десятилітні крізи, блудний круговорот: **тут надмір продукційних засобів і продуктів, там надмір робітників** без занятя і без засобів до житя; але ті обі підойми продукції і суспільного добробуту не можуть з'єдинити ся, бо капіталістична форма продукції забороняє продуктивним силам функціонувати, продуктам циркулювати, хіба що замінять ся перед тим в капітал, до чого власне недопускає їх власний надмір. Противорічність зросла до безглуздя: **Спосіб продукції бунтуєть ся против способу виміни.** Буржуазія проявляє нездібність до дальшої управи своїх власних суспільних продуктивних сил.

Г. Самі капіталісти змущені в части признати суспільний характер продуктивних сил. Присвоєне великих продукційних і комунікаційних орґанізмів найперше **акційними товариствами,** опісля **тростами,** а відтак **державою.** Буржуазія стає злишньою клясою; всі її суспільні функції сповняють тепер оплачені урядники.

III. Пролетарська революція, розвязка противорічностий: Пролетаріят загортає публичну власть і силою тої власти обертає суспільні продукційні засоби, що висувають ся з рук буржуазії, в публичну власність. Тим актом освободжає продукційні засоби від їх дотеперішної капіталістичної марки і надає їх суспільному характерови повну свободу розвитку. Стає можливою суспільна продукція після пляну, означеного з гори. Розвиток продукції чинить анахронізмом дальше істноване ріжних суспільних кляс. В міру того, як зникає анархія суспільної продукції, засипає також політичний авторітет держави. Люди, що стали наконець панами свого способу усуспільненя, стають тим самим рівночасно панами природи, панами себе самих — свобідними.

Довершити сего діла, що дасть свободу сьвітови, се історична задача новочасного пролетаріяту. Розслідити його історичні условини, а тим самим його характер, і таким чином осьвідомити покликану до тої акції, а закріпощену тепер клясу про условини і характер її власної акції, се задача теоретичного виразу пролетарського руху, задача наукового соціялізму.

———o———

Вже вийшла з друку і продає ся цікава книжочка п. з. ДОБРОБИТ. Ціна 10 ц. з пересилкою Замовляйте в редакції „РОБОЧОГО НАРОДА".

Лев Юркевич

Суспільно-політичне житє і кляси.

(Продовжене).

Дбаючи насамперед про своє богацтво і про свою міць, буржуазія хоче бути тако-ж представницею і опікуном народніх мас і тому вона не може не обіцяти знищити всі темні боки, яких так богато має капіталістичний лад. І вона справді обіцяє перемогти сучасні злидні і бідність, але думає зробити це, не зрушуючи **основ капіталістичного порядку.** Одним словом, буржуазна кляса має намір залічити капіталістичні рани, оберігаючи сам капіталізм, оберігаючи кляси.

Але коли припустити навіть, що вона щиро хоче оздоровити наше суспільство, то можна з певностю сказати, що буржуазія нічогісінько в цьому напрямку не зробить. Діло тут не в її щирости, а в засобах, і той хто оберігає причину наших нещасть, себ-то клясовий поділ громадяньства, може помогти на шому суспільству не більш як баба — шептуха своїми молитвами тяжко хорій людині. "Добрі буржуа, писав Маркс, хотять неможливого себ-то умов буржуазного житя без неминучих наслідків цих умов."

Ліберальні партії обіцяють робітництву більше широке фабричне законодавство, орґанізують його в товариства взаімодопомоги, в кооперативні товариства, обіцяють йому участь в прибутках підприємств і т. д.

Не будемо доводити, що фабричне законодавство, взаімодопомога і кооперація, хоч і поліпшують умови робітничої праці, але в корені її не змінюють. Що-ж до участи в прибутках, то це чистісіньке шахрайство, бо досі ця система тільки збільшувала працю робітників, котрі гнали ся за мізерним процентом з прибутків, переймаючись прихильністю до капіталістів, підвисшуючи видатність своєї праці і забуваючи за свої дійсні клясові інтереси.

Цікаво, що в останні часи, з'огляду на скорий розвиток робітничого страйкового руху, капіталісти з особливим завзятєм ширять серед робітників ідею протистрайкової орґанізації і їм справді удало ся заснувати чимало так званих "жовтих" себ-то страйколомних спілок. Спочатку спілки ці були зовсім без програми, але в конкуренції з дійсно робітничими спілками "жовті" мусіли виробити свою проґраму, свій ідеал, котрий, між іншим, дуже добре висловлює відношене буржуазії до робітничого питаня.

Найбільше "жовтих" спілок у Франції. В політиці вони виходять з засад, котрі проголосила велика французька революція, хоч одночасно заявляють, що не хотять мішатись в широке політичне житє. Вони проти робітничого інтернаціоналізму, проти страйків і стоять за мирові суди під час конфлікту робітників з підприємцем. Вони за фабричне законодавство і за товариства взаімодопомоги. Називають себе "жовті" народними соціялістами", але "соціялізм" їхній прекомічний.

"Ми хочемо, заявляють "жовті", змінити систему найманої праці, але тільки не в сенсі колєктивізму, а в сенсі індивідуальної власности. Треба щоби всі володіли, щоби кожний мав свою власність. Наш соціялізм є соціялізмом любови і миру, а не воровнечі і війни"...

Як відомо, справжні соціялісти хотять, щоби всі засоби продукції (але тільки засоби колективної продукції) стали власностю суспільства і доводять, що така реформа знищить кляси та всіх людий зрівнає економічно. Отже "жовті" проти усуспільненя засобів продукції, але вони за індивідуально-робітничу власність. Не можна одначе, кажуть "жовті", поділити на части фабрику і роздати її робітникам, треба отже щоби робітники брали участь в фабричних прибутках за допомогою акцій, котрі вони будуть купувати зберігаючи на те гроші або добють ся закона, котрий дасть робітникам право на участь в прибутках.

Таким робом головна одзнака ідеалу "жовтих" та, що вони проти усуспільненя засобів продукції, але всеж за право робітників на власність.

Дуже, між іншим, подібна до цього робітнича програма і українських буржуазних партій. Перед нами програма української радикальної партії (найбільше лівої зі всіх українських буржуазних партій!) і в ній стоїть: "Щоб усі фабрики та заводи, машини й струменти були народні—тих робітників, що самі працюють і щоб їх було й те, що вони зароблять".

Отже з цього ми бачимо, що і українські радикали хотять передати засоби продукції **не** суспільству, а**"тим робітникам, що самі роблять".**

В найліпшому разі цей пункт програми української буржуазії можна розуміти, як змагане до заснованя кооперативних робітничих фабрик, але не більше.

Таким робом український буржуазний рух розвязує робітниче питане приблизно так само, як і буржуазія других народів, себ-то обіцяє робітництву нове і щасливе житє, не змагаючи до усуспільненя засобів продукції і, значить, стоючи на ґрунті і в обороні капіталістичного порядку.

Нема й мови про те, що мета робітничого руху цілком і зовсім відмінна від мети всіх інших кляс нашого суспільства.

Робітничий суспільний ідеал не в минулому, не в сучасному, а в будучому. Тим-то і політика робітнича зовсім інша від політики, як землевласників так і капіталістів.

Національне житє і кляси.

Відомий український патріот Тад. Рильський надрукував був спогади про свого прадіда, з котрим трапилась цікава подія підчас народного повстаня проти панів—Коліївщини.

Прадід Рильського був паном. Повстанці зловили его, хотіли розстріляти і вже привязали до стовпа, коли стало ся таке:

—Чекайте, я вам щось скажу,—гукнув я,— так оповідав згодом предок Рильського.

Старший між козаками, певне сподіваючись, що я може якийсь скарб виявлю, звелів розвязати мені очи. Тоді, під подихом Вищої сили, почав я сьпівати українську пісню, якої навчив ся в церкві у базилян: "Пречистая Діво-Мати руського краю".... Пісня ця так зворушила старшого, що сльози ринули йому з очий. Він велів відвязати мене від стовба і мовив:

Шкода його губити; візьміть собі його за дячка—нехай вам у церкві сьпіває.

—Він звелів просьпівати ще раз пісню, погладив мене по голові і навчав, щоб я шанував ся. Я обіцяв, дякуючи за помилуваня. Громада спитала козака, що робити з тими (бранцями), які лишили ся в льоху.

—Напилисьмо ся вже доволі крови,—одказав він,—пустіть і тих, та нехай йому подякують, що своєю піснею спас їх від смерти.

Малюночок сей дуже характеристичний. В ньому відбила ся дуже яскраво одна з головних рис клясових взаємин в національному відродженю і Тад. Рильський має рацію, висловлюючи надію, що його спогади "послужать за матеріял, щоби зрозуміти сучасне і хоч трохи передбачити майбутне".

Коліївщина була бурею народного гніву і пімсти, була вона наслідком довгого знущаня над народом закутого в кріпацькі кайдани. Високо піднесли ся тоді хвилї народного повстаня і не одну панську родину захлинули вони. Мали захлинути і прадіда Рильського, але він спас ся від козацької кулї, його відпустили і навіть погладили по голові...

Чи-ж прадід Рильський виявив бажане допомогти повстанцям, чи-ж став він по їх бік і в спільній боротьбі за ліпшу долю заслужив таку симпатію, ні, він одним одно... засьпівав українську пісню.

Рильській нащадок пропонує отже панській клясї вчити ся на цій події "передбачити майбутне" себто старати ся національно злити ся з народом, щоби в будучому за допомогою національної єдности могти з таким-же успіхом, як і його прадід, ослаблювати клясові конфлікти.

Пануюча кляса, коли вона знає мову і психіку працюючих мас свого народу здобуває собі цим знанем чародійські ключі до народніх душ, навчаєть ся в прикру і небезпечну хвилину розростаня народного гніву змягчати вимучені, але в суті ніжні і чулі до всього гарного, народні серця.

Українська пісня просьпівана перед козаками прадідом Рильського, є як-би символом національної діяльности паньства, коли воно прокидаєть ся до сьвідомого національного житя.

Треба знати, що коли власницька кляса національно поневоленого народу перетворюєть ся, з появою капіталістичного порядку, в буржуазну клясу, то її національне обличе значно змінюєть ся, а її національна політика прибирає риси "демократичної" політики.

За часів Хмельницького, коли капіталізм був тільки в зародку і коли клясовий поділ українського народу прибрав форму поділу на стани, тоді пануючі кляси (шляхта) в своїй національній політиці отверто виходили з своїх клясово-станових шляхетських інтересів, до народу ("черні") ставились з призирством і хоч разом з ним боролись проти польського ярма, то все-ж ця спільна боротьба зовсім не прикривала станового поділу і противеньств в українському народі. Тим-то так легко переходили тоді від спільних виступів проти польського панованя до кривавих внутрішно- українських станових конфліктів.

Капіталістичний порядок—цей надзвичайно могутний реформатор житя —знищуючи поділ людий на стани, навчив свою улюблениця буржуазну клясу прикривати клясовий поділ суспільства і дав їй ідею, так сказати, формального демократизму. Це виявило ся, як то ми вже знаємо, насамперед в політичному житю, де буржуазна кляса проголосила рівність і волю і в ролї виразника інтересів всього народу взяла ся до реформованя житя.

Таку саму ролю бере на себе буржуазія в національних відродженях поневолених народів, бо національні відродженя становлять явище дуже подібне до політичних демократичних рухів. "Що більше, пише Каутський, розвиваєть ся капіталістичний спосіб виробництва і зростає змагане до утвореня сучасної суцільної держави то більше розростають ся в ній не тільки загально-демократичні змаганя, а тако-ж, коли держава обіймає кілька націй, боротьба національна. І перша і друга—**діти одної матері** і природною необхідностію поєднані з сучасним розвитком". (Національне питане в Росії.).

Отже боротьба за політичну демократизацію і боротьба за національне визволене—"діти одної матері". Буржуазія і там і там бере активну участь і в обох випадках проводить дуже подібну тактику.

Політична демократизація і національне визволене обоє мають ту спільну рису, що здійснене їх зовсім ще не підкопує основ капіталістичного порядку. Навпаки, тільки разом з політичною демократизацією, тільки разом з розцьвітом національних культур, розвиваєть ся повностію капіталістичний порядок, цілком означують ся і виростають його суспільні кляси.

(Дальше буде.)

Читайте Одиноку Укр. Соц. Щоденну Ґазету

„РОБІТНИК"

Орган У. Ф. С. П. в Злучених Державах.

Річна передплата в Злучених Державах і Канаді:

На рік $4.00
На півроку 2.75
На чверть року 1.50

"ROBITNYK"

2335 W. 11-th St. Cor. Literary Rd. Cleveland, Ohio.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

Українські Вісти.

НАРОД З ВІЙСЬКОМ СЬВЯТКУВАВ РОКОВИНИ СМЕРТИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В ПЕТРОГРАДІ.

Петроградська "Реч", з дня 27 марта,подає слідуючу новин ку під заголовком "Українське Сьвято":

"Українці сьвяткували 25-го марта проголошене нового державного ладу в Росії. Сьвято було злучене з роковинами смерти українського поета Тараса Шевченка. Можна сьміло сказати, що на панахиду зійшлись всї Українці, що проживають в Петрограді. Тут були представники від петроградського ґарнізону, а також деякі резервові відділи в комплеті. Бувший царський конвой (козаки кубанської области) був також в комплеті; як також студенти, урядники, купці. Величезний майдан перед Казанським собором був повний народа. Над товпою повівали величезні прапори синьо-жовтої барви, бувшої української Запорожської Січи і гетьманщини. Всї богомільці не могли помістити ся в соборі. Панахида по національнім українськім поетї була відслужена всенародно під відкритим небом. На паперті собора розмістилось духовеньство під проводом настоятеля митрофорного протоерея Орнатського. Прегарно сьпівав імпровізований хор з народа. Підчас того, як сьпівано "Вічная память" многі попадали на коліна .

По укінченю панахиди відбув ся мітинґ. Виступавші бесідники дякували русскому народови і його армії за дану свободу національного самоозначеня.

— Глубокий низький поклін за се русскому народови! — сказав один бесідник.

Три воєнні орхестри покрили слова бесідника окликами "ура" і марселезою.

По тім стройними рядами відправила ся много тисячна товпа по Невськім проспекті до Таврівського двора. З переду їхав бувший царський конвой з українськими січовими бунчуками. За сим слїдували ряди військ під проводом офіцирів Українців. За ними студенти, курсистки і т. д. По всій дорозї панував повний порядок. Товпа сьпівала українські пісні, сумні, протяглі. Орхестри грали вязанки з українських мотивів. Невмовкали оклики "ура!"

Много тисячна товпа увійшла на подвіре Таврійського двора і тут вставила ся рядами. Представник виконавчого комітету Ради Робітничих і Жовнірських Депутатів привитав Українців в імени Ради.

Мітинґ був замрачений виступленем одного бесідника, який не хотів подати свого імени. Бесідник взивав Українців-жовнірів, аби безпроволочно покинули війну. На адресу бесідника роздали ся оклики обуреня і протесту. Йому прийшло ся змішатись з товпою і більше не виступати.

УКРАЇНСЬКИЙ ЗЇЗД В КИЄВІ.

Російські ґазети доносять:

В суботу, дня 17 марта с. р. відбув ся в Києві великий Український Зїзд.

В зїздї взяли участь делеґати місцевих і провінціональних українських товариств, орґанізацій і груп.

На початку нарад Зїзд однодушно ухвалив вислати привіт новому правительству і заявити готовість дати йому всяку поміч.

Потім вибрано представників до міських і інших місцевих комітетів.

Дальше постановлено вислати до Петрограду депутацію, котра має новому правительству предложити найконечнїйші потреби українського народа, які слїд задоволити як найскорше.

Принято внесене, щоби пороблено потрібні заходи для безпроволочного відновленя української преси. Зокрема обговорювано справу київського дневника "Ради", яку російські власти заборонили були видавати від початку війни. Візвано місцеву українську громаду, щоби подбала о як найскорше відновлене "Ради".

Вкінци принято постанову, що Комітет зединених українських орґанізацій має видати відозву до широких мас міського і сільського українського населеня, в якій має візвати на селене до зберіганя повного порядку і співділаня в працї земств для управильненя достави розділу поживи.

— Петроградська "Реч" повідомляє, що в Києві відбули ся: 1) засїдане загально-українського конґресу, 2) загально український зїзд учителїв і 3) загально український конґрес соціял-демократів.

Справоздань з сих конґресів, в наспівших в Америку російських ґазетах ще нема.

— З 20 марта в Києві почали виходити "Вісти Української Центральної Ради в Києві". Ся ґазета (тижневник) видаєть ся комітетом "Української Центральної Ради."

— Замість припиненої 21 жовтня 1914 року ґенералом Н. І. Івановим, української щоденної ґазети "Рада", з 3 цвітня почала виходити також щоденна "Нова Рада".

— По селах в Харківщині появили ся бандуристи і кобзарі, котрі в своїх "думах" високо підносять революцію, але найбільший поспіх серед селян мають "думи" про "того царя, про того Миколу, про того дурного нерозумного".

— Український з'їзд федералїстів-автономістів, що відбув ся недавно в Києві, ухвалив негайно, всїма силами і засобами будувати автономію України. Вибрана комісія по виконаню проєкта автономії України.

З'їзд приняв конче потрібною негайну підготовку національзації всїх громадянських інстітуцій на Україні.

Зібранем київських юнкерів-Українців, що відбуло ся в Києві 29-го марта були приняті ухвали української військової Ради.

Як повідомляє петроградська "Реч", зібране юнкерів ухвалило таку резолюцію:

"Всї полки, що стоять на Україні, повинні складати ся виключно з Українців-салдатів і офіцерів, бо цїлком нема рації розкидати їх по всій Росії.

Українців, що покінчили військові школи, повинні назначати в полки, які стоять на Україні.

Для науки в військових школах всїх Українців повинно посилати виключно в ті школи які є на Україні.

Салдатів, Українців з тих полків що не стоять на Україні, повинно виділяти в окремі баталїони і, по можливости, переводити в полки, що стоять на Україні."

Сю резолюцію юнкери переслали: 1.) Українському воєнному комітетови, 2.) Раді салдатських послів киевського ґарнізона, 3.) Раді Робітничих і Салдатських Послів петроградського округа і 4.) воєнному міністру.

— В Москві відбули ся збори заснувателїв союза Українців-федералїстів, котрі ставлять своїм завданем об'єднане всїх поступових українських елементів на спільний для них національно полїтичній плятформі.

— З Києва виїхала в Петроград депутація української Центральної Ради об'єднаних громадянських орґанізацій.

Депутація внесе пропозицію Тимчасовому Правительству виголосити осібною декларацією принціпіяльного признаня правительством права України на автономію.

— "Біржевия Ведомості" повідомляють, що українська соціял-демократична партія сими днями випускає перше число свого орґану "Наше Житя", який буде видаватись в Києві.

— Відділ Союза Поступових Українців в Петрограді оголосив в часописи "День" заяву, в якій висказує свій погляд що революція розвяже корисно українське питане. Поступові Українці домагають ся свободи віри, свобідного уживаня своєї рідної мови і відновленя національної й територіяльної автономії на федеральних основах.

Але щоби уможливити зреалїзоване сеї програми говорить ся в маніфесті про потребу успішного розвязаня питань суспільних і економічних, а передовсїм питаня аґрарного (земельного).

Українці сподіють ся, що першим кроком Тимчасового Правительства буде впровадженє української мови яко урядової в школах народних, середних і університетах, а також в судівництві, адміністрації і церкві.

Вкінци Українці домагають ся також увільненя всїх Українців з Галичини і Буковини австрійських горожан, які находять ся полонї в Росії

— Численні збори Українців в Харкові заявили ся за демократичною републикою, як також за автономією України, за заведенем української мови в школах і судах і за видаванем української часописи Радою Робітничих Послів.

Рідним пявкам.

Великий відгук свободи роздав ся по цїлім сьвітї. Здавало ся, що всьо, що живе притихло на хвилю від сильного гуку зваленя ся трону кровавого Миколи. Цїлий сьвіт ждав з великим напруженем, щоб переконати ся чи се в дійсности стало ся чи то сонна мара.

Бож і хто міг сподївати ся, що той, котрого коріня росло через 300 лїт, той котрий купав ся в невинній людській крови, той за котрого молили ся усї церкви і запевнювали єму дальше кроваве пановане при помочи бога, той котрий після сьвятого письма був богом ізбранний, той котрий висилав десятки тисяч найкращих синів людства на шибеницї, та по тюрмах, щоб він так моментально був ростерощений разом зі своїм гадючим кодлом, від могутньої руки тих, над котрими він перед хвилею знущав ся. Та настала пора і повстав народ у своїй могучій силї та розірвав тії ланцюхи, що вязали єго, розніс мури тої всесвітної тюрми, а на її місце, зійшло сонце правди і щастя для людий.

З упадком царату засіяв промінь свободи і на Україні.

Сповнили ся сьвяті слова Шевченка —"осудили немудрі премудрих", дотримали сини гідні назви народних героїв той заповіт, котрий закликав, щоб усунути царів і псарів та щоби людьми жили люди на земли. На саму гадку про волю України живо бє серце в грудях з великої радости у кождого укр. робітника. Не визволили її тії, котрі вирікали ся рідної мови котрі погорджували "меньшим братом", і при всякій нагоді дерли з него шкіру, не слабі духом ренеґати, котрі вирікали ся своєї народности в користь власного живота; не визволили єї й Васильки, Левицкі, Петрицкі і др., котрі ховали ся від галицького українського селяньства за австрійського жандарма, котрі лизали у Відни лапи німецьким бюрократам,коли українське селяньство гинуло в розпуці підчас коли його розбивали драґонські конї в часї страйків, і не тії, що своїм базіканем та підлою полїтикою повигонили на рід в чужі степи, не тії, що рабували селянські послїдні центи на Буковині і не тії, що полишили 35-міліоновий укр. народ в горю, роспуці, а самі пішли до деспотичної Туреччини по волю Україні. Не тії "Січові гетьмани", котрі тручали невинних галицьких селян в сьвітову різню, щоб накладали головами в користь німецьких юнкерів, а самі бавили ся у Відни. Не комедіянт Сіменович і Ко. що крутили голови укр. еміґрантам в Америці. Україну освободили робітники революціонери, котрі своєю могучою силою посувають ся скорим кроком вперед і несуть освободжене усьому людству.

С. Васкан.

—0—

КУПУЙТЕ ТИКЕТИ ДО РОЗІГРАВКИ В ДОХІД "РОБОЧОГО НАРОДА"!

МОНТРЕАЛ

Д. С. ШКОЛЬНИКІВ П. М.

Український Хироподист

спеціялїст з 12 лїтною практикою лїчить всякі недуги які би вони старі не були. Лїчить найновійшими і найпевнїйшими лїкарствами.

Години урядові від 9 рано до 9 вечером.

Поважані Родимці!

Не забувайте, що всякі лїкарства висилаю відворотною почтою, коли тільки подасьте, на що Ви хоруєте. А Ви те дістанете за невеликі гроші.

D. S. SCHOLNIKOFF P. M.

162 Cadieux St.,

Montreal, Canada.

Дописі.

Lethbridge, Alta.

Майнери 18-го дістрікту страйкують дальше. Поки потреває страйк, годї сказати. Компанії не хотять ніяк згодити ся з майнерами на 30 % підвишки і на викинене з договору точки про кару для майнерів.

Найважнїйшим випадком в нашім страйку є те, що Головний Заряд відмовив ся дати нам підмоги, через те, що майнери вийшли на страйк без розпорядженя того заряду, перед упливом терміну старого контракту. Президент того заряду J. P. White післав телеґраму до міністра працї Кротерса, що він уважає наш страйк за нелеґальний і що майнери повинні вернути до роботи.

Довідавшись як справи стоять, ми, майнери, установили майнерський виконавчий комітет, котрий заняв ся виданем 2 тисяч відозв до льокалів майнерських юній в Злуч. Державах з просьбою о поміч для 18-го дістрікту. Головний заряд відмовив нам помочі тому, що ми не додержали контракту з компаніями, хоч ми вповні у правнені до ньої, бо платились мо наші вкладки увесь час. Але заряд з п. J. P. White-ом думає інакше; він розпоряджає ся так, немовби би то він ласку мав нам робити. Намиши грішми розпоряджає ся немов своїми власними. Він міг дати на воєнну позичку без нашого рішеня $50,000 а нам відмовляє ся дати по мочи з $8,000,000, що находять ся в касї майнерських юній.

Тож нам товариші треба бороти ся проти тої автократії, яка запанувала на місце демократії в наших юніях. Самі під несім протест, і других осьвідомляймо. Колиж прийдуть вибори на урядників тодї уважайте товариші не на те, чи на уряд кандидує Анґлїєць чи хто інший, але чи він може завідувати нашими юнїйними справами так як слїд, чи нї. Ми маємо проміж чужинцями спосібнїйших і чеснїйших людий і слїд би нам їх вибрати, коли ми бачимо, що они зможуть послужити нашій справі лучше.

Найвисша пора нам товариші доложити всїх старань, щоб вибрати на урядника нашого товариша Ткачука з Кенмор.

Ю. Виростик.

Edmonton, Alta.

В нас в Едмонтонї відбув ся пропаґандовий мітинґ, на котрім говорили ріжні бесідники.

Перший говорив т. Kiellnig про те, чому він є соціялїстом. По нїм говорив т. J. Knight про те, до чого доводить капіталїстичний устрій. Він взивав робітників, щоб голосували на соціялїстичних кандидатів, котрі будуть заступати в парляментї робітничі інтереси а не капіталїстичні.

Відтак промовляв т. Коцан. Він пояснив чому нинїшна суспільність подїлена на дві клясї — на працюючих і неробів, богатих і бідних, визискувачів і визискуваних. Він обговорив досить широко, як настав нинїшний капіталїстичний лад, в котрім панує визиск і як його можна перемінити, та як він таки буде перемінений. При кінци т. Коцан взивав робітників, щоб вступали до сіцял-демократичної партії, бо тільки ся могутня робітнича орґанізація освободить робітників і цїле людство з капіталїстичної неволї.

Після того вписало ся до відділу поверх 25 членів і членкинь. На тім мітинґ закінчено і зібрані розійшли ся спокійно домів.

А. Шимков, секр.

Транскона, Ман.

Хвальна Редакціє „Р. Н.":—

Прошу помістити в Вашій часописи, в Транскони відбув ся дня 26 мая, 1917, мітинґ тов. Просьв. ім. Т. Шевченка на котрім вибрано новий виділ на докінчене року 1917.

Лев Дубас, голова; Іван Зубрицький, заст. голови; Микола Себунчак, секр.; Андрій Кралька, заст. секретаря; Василь Юрчишин, касієр; Василь Купчак, бібліотекар; Юрко Кравець, Никола Вовчина і Петро Романець, контрольори.

Н. Себунчак, секр.

Пресовий Фонд „Роб. Нар."

Shumacher, Ont.

Впов. Тов. Редактор:—

В залученю посилаю на пресовий фонд "Р. Н." $9.70, котру то суму я зібрав у себе на забаві з приводу хрестин моєї доньки Ольги. Серед милої забави з товаришами ми памятали про нашого славного борця за наші права "Р. Н."

Прошу сю суму поквітувати в „Р. Н."

Мій брат Дмитро про котрого була допись в "Р. Н.", вже на волї.

Желаю кріпкого здоровля і найкращих успіхів в працї.

Ваш в борбї за лучшу долю,

Т. Плецан.

Anyox, B. C.

Хвальна Редакціє „Р. Н.":—

При нагоді забави, котра відбулась 21 мая у тов. Андрія Куньки і на котрій тов. гарно забавлялись, ми не забули про наш орґан "Р. Н." Тов. Д. Смаль пояснив присутним пов вартість "Р. Н." і заразом заняв ся збіркою на пресовий фонд "Р. Н.", на котрий зложили слїдуючі товариші:

По $2.00: Д. Смаль, М. Зінкевич.

По $1.00 П. Скиба, Г. Брагар, Н. Бідочка.

По 50ц.: М. Левчук (рос. Українець). Разом $7.50ц.

Відтак заняв ся еще збіркою в кемпі, де слїдуючі тов. зложили свої датки:

Стефан Гаврилишин $5.10.

По $3.00 С. Мальований; по $2.00 І. Муляк; по $1.00 П. Чіляк, О. Лупол, І. Вацик, В. Запісоцький, С. Запісоцький, М. Дановіч (рос. Українець); по 75ц.: М. Мосюк; по 50ц.: О. Клевчук. Разом $24 85, котрі висилаю через почтовий "Money Order".

З товариським привітом,

Д. Смаль.

Hamilton, Ont.

Відділ У.С.Д.П в Гамілтонї устроював **червоний тиждень** від 20 до 26 мая, с. р. Так само відограв представлене получене з балем і розігравкою, з чого чистий дохід ужито на пресовий фонд "Робочого Народа". Передплати для "Р. Н." зібрано $25.25 себто з'єднано 18 нових передплатників. На лїсти зібрано пресового фонду $28.00. Чистий дохід з представленя "Маніґрула" полученого з балем і розігравкою було $58.50. Дарунок від товаришки Паращак, чудово вишитий обрус даний на розігравку в дохід "Р. Н." приніс $7.50. Найдено на галї $1.00, що хтось згубив і хоч оголошувалось на мітінґах то нїхто не зголосив ся по нього. Отже і сей доляр висилаємо разом з другими на "Роб. Нар." Разом висилаємо $120.25 від відділу У.С.Д.П в Гамілтонї, з нагоди урядженя **"червоного тижня."**

Колиб таких **"червоних тижнїв"** устроєно в кождім відділї бодай 12 на рік, тодї і наш орґан "Р. Н." стоявби на трівких підвалинах і не боявби ся нїякої крізи, або безробітя. Тому не забувайте товариші працювати всюди, для добра нашої робітничої ґазети, для добра "Робочого Народа", що принесе добро для нас самих і всього працюючого люду.

С. Аронец, прот. секр.

Hamilton, Ont.

По $4.00: Іван Литвинчук.

По $3.00: Іван Левченко.

По $1.00: Д. Міскій, Х. Йорданов, М. Крілюк, П. Стадник, Ю. Демедюк, В. Церенюк, М. Попик, І. Ганчерук, П. Богайчук, Деон Кирилюк, Я. Орелецкій, В. Богайчук.

По 50ц.: Н. Н., Н. Н., Ів. Ухач, Ів. Попович, Ів. Федорчук, Ів. Василик, Ів. Махорук, С. Пригар, Вас. Зиндра, Д. Грошка, Ів. Березовський, Ф. Бялковський, М. Костинюк, С. Катан.

По 25ц.: Г. Степований, Анна Грабовська, Я. Янишпольский, Ст. Батіг, Ф. Мельник, А, Квашук, П. Войтковський, Ф. Вишньовский.

Разом	$28.00
Відділ з балю і розігр.	58.50
Від товаришки Паращак	7.50
Найдено	1.00
Передплата	25 25
Разом	**$120.25**

До всїх наших передплатників.

Коли ви затягнули передплату, а можете її заплатити, заплатїть її зараз. Се буде лучше для вас і для нашої часописи.

Коли ви не дістаєте "Р. Н." з якихсь причин, дайте нам сейчас про те знати.

Уважайте коли пишете до "Р. Н.", щоб ви подавали завсїгди точну адресу.

Коли зміняєте адресу, подавайте стару і нову адресу.

Не нарікайте неслушно на нас, що не дістаєте "Р. Н.", коли ви нас про се не повідомляєте.

Дехто пише сердиті листи, що мовляв, люди нарікають, що не дістають часописи. Але нї словечком не згадає хто ті люди і які їх адреси, щоб ми за раз вглянули в сей клопіт. Виходить, що або так собі хтось нарікає, може й такий, що зовсїм часописи не передплачує, а бо що той хто пише, не пише правди.

Коли хто зложив передплату на нашу часопись а не дістає її, ми дуже його просимо, щоби нас про се сейчас повідомив залучаючи посьвідку на зложену ним передплату або відповідне пояснене.

Еще раз пригадуємо, щоби всї листи до редакції і адміністрації "Р. Н." адресувати до "Робочого Народа" а не до приватних осіб.

Передплату належить посилати "Money Order-ом або "Postal Note-ом";еслиж хто висилає готівкою в коверті, то лист треба реґіструвати на почтї.

ВИНАХІД СИЛЬНОГО ВИБУХОВОГО МАТЕРІЯЛУ.

На конвенції лїґи американських медиків, др. Де Валтов заявив, що він винайшов страшної сили вибуховий матеріял, який називає ся "терорал".

Про силу сего вибухсвого матеріялу можна заключити з того, що дуже малесенька частина "терораду" розірвала на куски тяжку армату системи Веджвуд. Пять зерен "терораду", говорить др. Де Валтов, вистарчить, що щоби знищити до основ нюйорський хмародрап Вулворта.

ПІМСТИВ СЯ НА НІМЕЦЬКІЙ ТАРІЛЦІ.

В часї обіду анґлїйської промислової асоціяції в готелю "Савой" в Анґлії, лорд Бересфорд в тягу своєї промови підняв тарілку зі стола і крикнув:

Ось вам, як справи стоять. Ми їли з німецьких тарілок.

На відворотній стороні тарілки була печатка: "Вироблено в Німеччинї."

Гостї з обуренем почали бити посуду. Аж відтак властителї готелю пояснили їм,що то лише одна тарілка німецького виробу попала через недогляд лордови Бересфордови.

РІЧНИКИ „Р. Н." З 1916 Р.

можна замовляти в редакції „Р. Н.", по цїнї $1.10 за примірник вже з почтовою пересилкою. Річники є не оправлені.— На замовлене можемо також оправити і вислати два річники з 1915 і 1916 р. р. Цїна обидвох річників разом виносить $3.00 вже з почтовою пересилкою.

Адресуйте:

ROBOTCHYJ NAROD
Box 3658, Winnipeg, Man.

КУПУЙТЕ ТЕПЕР КНИЖКИ

В "РОБ. НАРОДІ".

Замовляйте сейчас: —

Календар "Новий Сьвіт"	30ц
"Загальний Календар"	40ц
За землю і волю	25ц
Конець сьвіта	10ц
Наш Прометей	10ц
Червоний Кобзар, найкращі пісні і деклямації	10ц
Американський Робітник	10ц
Робітнича Читанка	15ц
Біблїя капіталїста	10ц
Гори трупів і море крови та сліз ..	5ц
Золото і нужда в Америцї	5ц
Жінка і соціяльне питане	10ц
Соціялїзм а Релїґія	15ц
Важне питане	5ц
Ходжене Бога по землї	35ц

В "Р.Н." можете дістати богато инших книжок, а також богато переписних карток.

Адресуйте:

ROBOTCHYJ NAROD
Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg.

Юджін В. Дебс.

Корми свою голову.

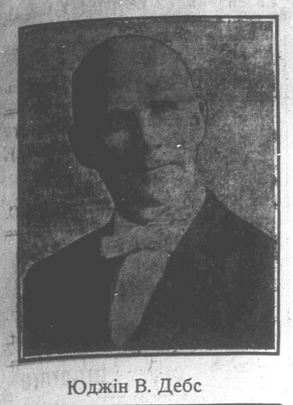

Юджін В. Дебс

Норма людина голову руки. Г плянує, ки викон пляни. гаразд р ють себе їмно. Рук конують чого баж лова. Ал но діеть ні так, щ більше л ких рук е лежности від своїх лов, а від ких голо гих люд дійсно д се уклад ли говорити що є се виразом пляну сотво то сим тільки оскаржуєть ся Всемогучого.

Коли Він призначив так богато людий виключно руками для других, то чому н творив Він їх без голов? Річ певна, що Б мав заміру сотворити їм голови лише на би було на що капелюхи насаджувати!

О, нї, похибка тут не в пляні сотворен виконуваню, або радше в невиконуваню. сотвореня голови для кождих рук, се н чена мудрість.

Голова вистає в рогу на те, щоби ба вказувати дорогу для тїла і остерігати небезпекою! Якже се пречудно, що власне ва є осїдком так розуму як і візий.

Власне тут містить ся бистра машинерія ки.

Чудовий механїзм! Тут потреби тїла, п би думки і бажаня душі, тут укладают пляни й передають ся рукам і другим ор до виконуваня.

Але що стає ся тодї коли мізок занедбу Що слїдує по браку відповідної поживи? нота і темнота. Будинок остає ся й на да але сьвітло в нїм пригашене.

Як з браку відповідної поживи тїло с а вкінци впадає, так й мізок з тої самої п ни поволи ослабає а там й перестає праці

Кожда людина повинна кормити свій вий орґанїзм здоровою поживою.

"Корми свою голову" є радше фразо фраза ся втїлює ідею і висловлює думку.

Корми свою голову! Корми свій мізок! тївуй силу розуму! Розвивай свій ум! Все означає те, щоби двайцять мілїонів дивни дий, яких в Америцї називає ся руками, з міли сї кличі.

Капіталїст не став індустріяльним капі за помочию своєї власної голови і своїх сних рук. Нї; він ужив до сего рук армії ти трі не мають своїх власних голов, або ин тих, котрі занедбали свої голови до того пеня, що вони придатні тільки осьвічуват рогу своїм рукам до невільничої працї.

Слухайте хвилину, ви, многотисячні цьовники. Ви маєте силу розірвати ваш ци неволї так як звичайну нитку. Але що зробити мусите перше всего осьвітити ва темнений мізок і кормити його здорово живою. Мати силу велитня і повзати низ горди недоростка не є вашим нещастєм, вашою недолею, а вашою ганьбою, несл Стид повинен відбитись чорною плямою шій твари як се відбив ся він на ваших Ви не потребуєте нїчиєї ласки, ви не по єте повзати, бо в вас є сила встати; вам трібно панів, коли можете бути сами свої нами. Перестаньте просити а помагайте с ми. Ся земля є вашою, а коли вона не є в ною, веселою і сьвятою, то причиною сн ваше низьке і страшне недбальство, яке через сотки лїт й опоганило її.

Погляньте на ваші зневажені руки, а таєте з них історію вікової неволї! На них вікового болю, записаного азбукою н смерти.

Так, гляньте на свої руки, іменно ви, знають тільки як руки і котрих трактую ди лише як руки, бо ви забули про свої а примкнули себе до голов ваших панів вони забирали від вас те богацтво жни ре ви жали в роспуці.

І ось, в тих поневолених руках ви мож читати засуд своєї голови, яку ви занедб

Позбутись сьвітла мізку, значить зро своїх рук невільників.

Знечулена та угнетена долоня велит ці говорить про траґічну історію його ан від мізку.

Кождий слїд рани або скалїченя руки ника є сьвідоцтвом занедбаня його мізку

За такі руки треба радше червонїти ду чим гордитись ними.

Є се потрясаючий протест проти ства та зневаги, є се пятно обиди для все ства.

Коли робітнича кляса ужиє свого в мізку, тодї доперва пропаде насильств руками.

Коли робітнича кляса ужиє свого в мізку, тодї доперва пізнає свою силу й над всїми скарбами сьвіта.

Пер. **І. Н-ий.**

—0—

Вже вийшла з друку і

РОЗВИТОК СОЦІЯЛ

Коштує 15 ц

Замовляйте в

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

Юджін В. Дебс.

Корми свою голову.

Юджін В. Дебс

Нормальна людина має голову і дві руки. Голова плянує, а руки виконують пляни. Вони гаразд розуміють себе взаїмно. Руки виконують те, чого бажає голова. Але воно діється ся нині так, що найбільше людських рук є в залежности не від своїх голов, а від кількох голов других людий. І дійсно дивний се уклад. Коли говорити що є се виразом пляну сотвореня, то сим тільки оскаржуєть ся Всемогучого.

Коли Він призначив так богато людий бути виключно руками для других, то чому не сотворив Він їх без голов? Річ певна, що Він не мав заміру сотворити їм голови лише на те, аби було на що капелюхи насаджувати!

О, ні, похибка тут не в пляні сотвореня, а в виконуваню, або радше в невиконуваню. Плян сотвореня голови для кождих рук, се нескінчена мудрість.

Голова вистає в рогу на те, щоби бачити, вказувати дорогу для тіла і остерігати перед небезпекою! Якже се пречудно, що власне голова є осідком так розуму як і візий.

Власне тут містить ся бистра машинерія думки.

Чудовий механізм! Тут потреби тіла, потреби думки і бажаня душі, тут укладають ся пляни й передають ся рукам і другим органам до виконуваня.

Але що стає ся тоді коли мізок занедбує ся? Що слідує по браку відповідної поживи? Темнота і темнота. Будинок остає ся й на дальше, але сьвітло в нім пригашене.

Як з браку відповідної поживи тіло слабне а вкінци впадає, так й мізок з тої самої причини поволи ослабає а там й перестає працювати.

Кожда людина повинна кормити свій духовий організм здоровою поживою.

"Корми свою голову" є радше фразою, але фраза ся втілює ідею і висловлює думку.

Корми свою голову! Корми свій мізок! Культівуй силу розуму! Розвивай свій ум! Все воно означає те, щоби двайцять міліонів дивних людий, яких в Америці називає ся руками, зрозуміли сї кличі.

Капіталіст не став індустріяльним капітаном за помочию своєї власної голови і своїх власних рук. Ні; він ужив до сего рук армії тих, котрі не мають своїх власних голов, або инакше тих, котрі занедбали свої голови до того степеня, що вони придатні тільки осьвічувати дорогу своїм рукам до невільничої праці.

Слухайте хвилину, ви, многотисячні працьовники. Ви маєте силу розірвати ваші ланци неволі так як звичайну нитку. Але щоби се зробити мусите перше всего осьвітити ваш затемнений мізок і кормити його здоровою поживою. Мати силу велитня і повзати низше погорди недоростка не є вашим нещастем, не є вашою недолею, а вашою ганьбою, неславою. Стид повинен відбитись чорною плямою на вашій твари як се відбив ся він на ваших руках. Ви не потребуєте нічиєї ласки, ви не потребуєте повзати, бо в вас є сила встати; вам непотрібно панів, коли можете бути сами своїми панами. Перестаньте просити а помагайте собі сами. Ся земля є вашою, а коли вона не є вся гарною, веселою і сьвятою, то причиною сьому є ваше низьке і страшне недбальство, яке власне через сотки літ й опоганило її.

Погляньте на ваші зневажені руки, а відчитаєте з них історію вікової неволі! На них сліди вікового болю, записаного азбукою нужди і смерти.

Так, гляньте на свої руки, іменно ви, котрих знають тільки як руки і котрих трактують всюди лише як руки, бо ви забули про свої голови а примкнули себе до голов ваших панів, щоби вони забирали від вас те богацтво жнива, котре ви жали в роспуці.

І ось, в тих поневолених руках ви можете вичитати засуд своєї голови, яку ви занедбали.

Позбутись сьвітла мізку, значить зробити з своїх рук невільників.

Знечулена та угнетена долоня велитня праці говорить про траґічну історію його апостазії від мізку.

Кождий слід рани або скалїченя руки робітника є сьвідоцтвом занедбаня його мізку.

За такі руки треба радше червоніти зі стиду чим гордитись ними.

Є се потрясаючий протест проти насильства та зневаги, є се пятно обиди для всего людства.

Коли робітнича кляса ужиє свого власного мізку, тоді доперва пропаде насильство над її руками.

Коли робітнича кляса ужиє свого власного мізку, тоді доперва пізнає свою силу й запанує над всіми скарбами сьвіта.

Пер. І. Н-ий.

О. Димов.

Чоловік, котрий вратував Росію

Чоловік середного росту, недбало одітий, в несьвіжім крохмальнім ковнірчику ввійшов до мене. Лице у нього було найзвичайнійше, сіре: низьке чоло, трошки задертий ніс, вуси і запущена брудна борода. Його маленькі хитрі очи дивились не то сумно, не то хитро.

— Ви з Росії? — спитав я.

— Так, приїхав до Америки всього кілька тижнів тому назад.

— Певно, з ділом — продовжав я.

— Ні, відповів мій гість: я втік з Росії. Я ніколи не верну вже туди.

— Втікли? — здивував ся я: сподіюсь з... з політичних причин? — боязливо додав я, згадавши те, що случило ся в Росії.

— О, ні. Я політикою не інтересуюсь, — відповів він: — я виїхав з Росії тому, що там до мене відносились несправедливо.

— До вас — що?

— Відносились несправедливо. Они зовсім не шанували мене. Я того не міг стерпіти. Я обиджений.

— Простіть мені, — спитав я: — за щож властиво вас належало шанувати?

Він поглянув на мене своїми маленькими очима і відповів:

— За що шанувати? Я-ж вратував Росію.

Я поглянув на нього з великим здивованем. "Збожеволів," — подумав я і сказавим:

— Як вам на імя?

— Михайлов, Петр Михайлов. Не чули? Так, але всеж таки я вратував Росію. Ґазети не згадують мого імени, я не одержав ні одного медалю, в журналах нема мого портрета. Се заговір проти мене. Се глубоко обидно і несправедливо.

— Але якимже способом... яким способом ви зволили вратувати Росію — спитав я здивовано.

— Я вам роскажу — почав між дивний гість: — я, видите, контрактор. Двайцять літ я в тім ділі. Моєю спеціяльностю була будова доріг для правительства: мурованки, воєнні дороги, мости, віядукти. Я сам не інжінер. Я робив за контрактом. За таку то суму я обовязував ся виконати роботу в такім то речинци. І я працював, возив ся з робітниками, матеріялами, цінами, машинами... Коли робота була скінчена, присилано окрему принимаючу комісію інжінерів, котра провіряла роботу і принимала від мене мурованку чи міст. От і все! І таким способом я вратував Росію.

— Не розумію.

— Ні? Я будував дороги коло західної границі в Польщі і полудневій Росії. Якраз в тих місцях, де Німці і Австрійці тепер даремно старають ся посунути ся вперед. Се все моя робота, мої дороги. Я будував їх більше чим двайцять літ. Ні, надармо Німці старають ся: моїми дорогами они ніколи не проберуть ся!

— Длячогож ні?

— Длячого? — спитав він: — Тому, що ті дороги до нічого не здатні. Они гинлі, они до нічого — зрозуміли? Віз з сіном і той застрягне на моїй мурованці! — з гордістю закінчив він.

— Іншими словами — зачав я як лише можна делікатно, — ви хочете сказати, що декотрі по будовані вами дороги не зовсім удачні?

— Не декотрі, а всї. Всї! Всї до нічого. Після кількох годин дощу по них неможливо проїхати. Мої мости валять ся кождого року. Мої шпалї гниють за ніч. Мої віядукти боять ся сильного крику. Всї, всї до нічого здали ся.

— Длячогож ви їх так будували? — здивовано скликнув я.

Михайлов відповів:

— Я не філянтроп. Я-ж преціньь повинен був заробити хоч щонебудь і уживав найдешевшого і найгнилїйшого матеріялу.

— Щоби більше заробити?

— Щоби мати спромогу платити інжінерам і всяким чортам. Я заледво зводив кінці з кінцями витративши тисячі на лапівки!

— На лапівки?

— А якже інакше? Я щадив на стали, на каміню, на робітниках — на чім можна... Видите, головний інжінер брав, і його помічник брав, і ґубернатор брав, і поліцмайстер також, і ісправник також і становий з урядником також. Їх жінки, і їх тїтки, і їх утриманки і їх діти... Всї брали! Я щадив на матеріялї, але годувати всю ту ораву... Лиш я не жалуюсь. Я вратував Росію.

— Чим я можу служити вам тут? —врешті спитав я свого дивного гостя.

— Я хотївби дістати контракт на будову кількох мурованих доріг тут в Америці, — невинно відповів він.

Я обіцяв зробити для нього, що зможу.

З рос. мови пер. М. Л.

ЧИТАЙ І ДУМАЙ.

Коли є чоловік, що нічого не робить, то є другий чоловік— котрий працює понад свої сили. Коли є чоловік пересичений то є другий чоловік — голодний.

* * *

Самолюбство — то тюрма, котра позбавляє щастя так само, як тюрма позбавляє фізичної свободи.

Люсі Малорі.

* * *

Найважнїйші і напотрібнїйші правди часто признають ся так правдивими, що они тратять силу правди і сплять, немов в спальні душі, разом з найбільш призираними і глупими заблудженями.

Колрідж.

Вже вийшла з друку і продає ся цікава книжочка П. Н.

РОЗВИТОК СОЦІЯЛІЗМУ ВІД УТОПІЇ ДО НАУКИ

Коштує 15 ц. разом з пересилкою.

Замовляйте в редакції "Роб. Народа".

Дописі.

Кобалт, Онт.

Дня 27-го мая відбув ся тут пропаґандовий мітінґ, на який приїхав до нас т. П. Ковалишин, організатор С.А.О. На мітінґ прибуло споре число наших робітників, але много ще лишилось дома пильнувати чи "король забє дзвінку".

Тов. Шемлей отворив мітінґ і уділив слова т. Ковалишиному, який майже в тригодинній промові пояснював зібраним звідки повстала нужда робочого люду і який лік маємо нині на неї. Під конець своєї бесіди взивав присутних, щоб вступали в ряди соц. дем. партії, котра несе для робочого люду спасенє і котра одиноко вирве сей люд з пащі молоха капіталізму. Рівнож взивав товаришів робітників, щоб передплачували і ширили 'Роб. Нар." в Канаді та "Робітника" в Зл. Державах.

По промові т. Ковалишиного вписало ся до відділу 7 нових членів і є надія, що Кобалтський відділ знова віджиє і розвине широку аґітацію за соціялїзмом по скелях Кобалту, де живе наш темний визискуваний робітник.

Тож до діла, товариші! Візьмім кождий частину обовязку на себе і поможім меншому тому братови осьвідомитись клясово, поможім вилїзти йому з багна темноти і назадництва а поведім його тором клясових інтересів до сходячого сонця соціяльної революції.

Н. Шемлей.

СМУТРОК ФОЛС, ОНТ.

Пересторога робітникам.

Товариші робітники!

Не їдьте до роботи до будови папірні в Смуток Фолс, бо тут обходять ся з робітниками гірше як з худобою.

Кемпи тут не для людий, а для собак. Кемпи брудні, а блощиць, хоч шуфлею згортай. Їда така погана, що собака не хотїла би їсти.

Перестерігаю робітників тому, що я самий терплю і відчуваю сей рай на своїх плечах. Я приїхав тут з офісу з Виннипеґу, де мене офісник обдурив, що тут все дуже гарне. Не вірте їм, бо вони брешуть, щоби тільки від вас доляр вимантити.

По при всяке плюгавство в кемпі і кухни треба тут дуже тяжко працювати. Дає 30 ц на годину, але за те всаджує вам до рук таку богу конкрету, що й кінь не потягнувби її. Втічи звідси дуже трудно, бо бос забирає ваші річи і тримає доти, доки не відробите гроші за тикет (дорогу).

Є тут наші робітники, але се страшна темнота, йому хоч і прикувавби тачки до рук, то він не відізветь ся, а тільки босови руки лиже та на своїх товаришів доносить.

Здоровлю всїх читачів,

В. Кузьміньский.

ДАТКИ ДЛЯ Т. П. ВАРШАВСЬКОГО.

Мішел, Б. К.

Помимо теперішного безробітя тут в копальнях, мішельські товариші по відчитаню листа сего нещасного окалїчілого товариша, радо зложили свої лепти, які понизше слїдують:—

По $1.00: А. Чопюк, С. Ярема Ф. Михайлюк, М. Рольник, Г. Федорук, Ф. Андрійчук, Ф. Бльокар, Н. Войцеховський, П. Боднар, М. Федорук, В. Ковцуняк, М. Андрійців, С Гуцуляк, Н. Адам, Н. Мірка, І. Онищук і І. Тимчук; по 50 ц.: М. Данилюк, П. Ферстай, І. Мигалинюк, П. Магилинюк, Г. Олїйник, О. Федорук, А. Костащук і А. Гайванюк.

Разом всего $22.00, яку то суму й вислано просто на адресу т. Варшавського до Едмонтону.

В імени т. Варшавського складає ся щиру подяку всїм жертводавцям.

Товариші робітники! Не відмовляйтесь помочі нещасному свому товаришеви. Повинність наша займитись нашим братом і товаришом. Най не дивить ся бідняга на свої діти, як мліють з голоду а він самий безсильний встати з місця. Досить для него горя, котре терпить на здоровлю! Він же наш брат а на чужині, — хто єму поможе, як не ми.

Жертви шліть впрост на его адрес:

Peter Warszawsky
10161 — 109 st.
Edmonton, Alta.,

або до редакції "Роб. Народа".

Мішельский Товариш.

Монтреал ,Кве.

Дор. Тов. Редактор!

В залученю висилаю Вам моні-ордер на суму $10.15 як за помогу для т. П. Варшавського, котрого судьба житя наділила нещастем, що він примушений нині простягати свою руку о поміч до товаришів, щоб ратувати себе і своїх 6 діточок з женою.

Слідуючі жертводавці зложили на сю ціль датки:

По $1.00: І. Юзеньків, Я Юзеньків, М. Мигайчук, Я. Конопніцький.

По 50 ц.: Ст. Пиндус, П. Шмиґлик і І. Гнида.

По 25 ц.: Г. Мех, Д. Ляхоньский, В. Ґросберґ, В. Романчук, Ст. Голотюк, Ст. Макарій, А. Заячковський, Т. Бойчук, М. Бойчук, М. Курка, С. Маковейчук, М. Возняк, Гр. Федор, С. Москалюк, М. Довбецкий, Гр. Мех.

По 20 ц.: Ф. Пителька, І. Мех і Т. Кричун.

По 10 ц.: І. Пиндус, Н. Н., І. Будзан, С. Свободзкі, І. Киричук, Д. Бозович, Н. Фенік, М. Буртняк, Ю. Козак, Г. Басараба, і 5 ц. І. Пішка.

Разом $10.15

Повисшу суму зашліть т. Варшавському, а при нагоді як зберу більше то знов пришлю на адресу "Роб. Народа".

І. Юзеньків.

Дальше зложили для т. Варшавського слїдуючі особи:

П. Лотоцький	$1.00
Стефан Чайковський	25ц
Доміна Січинські	50ц
Сергій Ткачук	20ц
Никола Римар	1.00
Дм. Качковський	1.00
Д. Лобай	25ц
Виннипеґський укр. відділ соц. дем. партії	6.00

Разом всего по нинїшний день вплинуло для т. П. Варшавського через редакцію "Р. Народа" $20.35, що редакція й вислала в призначене місце.

ПРЕСОВИЙ ФОНД РОБ. НАР.

Савт Ошава, Онт.

Дня 3-го червня відбув ся в нас масовий мітінґ, на котрім говорив т. С. Татарин.

Тов. бесїдник прегарно представив нам як розвивалась соц. дем. партія в других краях, як другі товариші инших країв дбають про розвій своєї організації та що вкінци зробили наші товариші в Росії. Він розказав нам рівнож як жилось робітництву в Росії колись, а які здобутки має воно там вже нині. А все те, говорив т. Татарин, сталось тільки завдяки організації робітників. В своїй двогодинній бесїдї не поминув т. Татарин напятнувати і тих чорних духів в реверендах, які тільки й знають затемнювати робітника аби тим лиш продовжувати житє своїм панам-капіталістам.

За гарні і щирі слова публика надгородила т. Татарина бурею оплесків.

По промові т. Татарина приступило до нашого відділу 7 нових членів, так що наш відділ від дня заснованя (т. є. 6 мая с. р.) по нині числить 49 членів.

Відтак товариші приступили до збірки на пресовий фонд "Р. Н." і зложили свої жертви як слїдує:

По $1: Петро Лупул, М. Габасимчук, Мик. Бойчишин, Іван Корнило, Павло Питель, П. Собоник, М. Ґерчук, Г. Григорко, М. Малюський і В. Чиплик; по 50ц.: Ів.Чумак, Іля Дудляк, Ів. Філіпович; по 25 ц.: Никола Завируха і Олекса Черкас.

Всего пресового фонду зложено $12.00. Я зібрав ще двох передплатників, отже засилаю разом всего $15.00

З партійним привітом,

М. Стах,
прот. секр.

Едмонтон, Алта.

Товаришу Редактор!

Прошу помістити в "Р. Н." жертводавців, котрі зложили свої датки на прес. фонд "Робочого Народа."

Дня 3-го червня с. р. повінчались т. П. Кочук з товаришкою Н. Скединюк. З нагоди сего вінчаня забрав слово т. Н. Сьвідерський і між иншим представив зібраним значінє нашої робітничої ґазети "Роб. Народ" та візвав присутних гостей жертвувати свої датки на підмогу нашому органови.

По сім зложили по 25ц. слїдуючі товариші: Н. Сьвідерський, Д. Романчук, А. Лекінюк, Н. Лакуста, І. Михайлюк, Й. Лутчак, І. Сомотюк, В. Кобилюк, С. Костинюк і М. Снитирюк; по 15 ц.: В. Томяк; по 10ц.: Ю. Прокопюк, М. Питрук, М. Воробець, Д. Коробчук; по 5ц.: І. Пикоп і І. Ковбич. Рівнож зложили 85 ц. особи, які не хотїли подати свого імени.

Разом всего $4.00

Всїм жертводавцям складаю щиру подяку, а модій парі желаю якнайкращого супружого житя.

З парт. привітом,

Й. Лутчак.

КВАРТАЛЬНЕ СПРАВОЗДАНЄ ВІДДІЛУ У.С.Д.П. В ВЕЛЛАНД, ОНТ.

За протяг трох місяців, по загальних річних зборах, діяльність відділу представляєть ся як слїдує:

Відділ відбув 5 бізнесових мітінґів, 2 адміністраційні і 1 пропаґандовий, 2 засїданя і 1 збори.

Нових членів прибуло до відділу 6. Дійсних членів числить тепер відділ 28.

Загального приходу було $33.00 а росходу $24.15. По день 1-го цьвітня в касї остаєсь $8.85.

Н. Харик, секр.

КУПУЙТЕ ТЕПЕР КНИЖКИ.
В "РОБ. НАРОДІ".

Замовляйте сейчас: —

Календар "Новий Сьвіт"	30ц
"Загальний Календар"	40ц
За землю і волю	25ц
Конець сьвіта	10ц
Наш Прометей	10ц
Червоний Кобзар, найкращі пісні і декламації	10ц
Американський Робітник	10ц
Робітнича Читанка	15ц
Біблія капіталіста	10ц
Гори трупів і море крови та сліз	5ц
Золото і нужда в Америці	5ц
Жінка і соціяльне питанє	10ц
Соціялїзм а Релїґія	15ц
Важне питанє	5ц
Ходженє Бога по землї	35ц

Адресуйте:

ROBOTCHYJ NAROD
Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg.

Позір Товариші!

ВСІ ВАШІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ,
як оголошеня, тикети, заголовки на листових паперах, адреси на ковертах, бізнесові і візитові картки і т. п.
посилайте до своєї друкарні
"РОБОЧОГО НАРОДА"

Замовленя будуть виконані скоро і стараннійше та дешевше чим у всякій іншій друкарні.

Кождий Відділ нашої партії повинен мати листові папери з своїм наголовком і коверти з своєю зворотною адресою.

Памятайте, що кождий наш цент повинен остати ся в наших власних робітничих руках і повинен бути зужиткований на поширене нашого руху, а тим самим на добро а не на шкоду наших українських робітників.

Тож вдавайте ся за всякими друками до:

ROBOTCHYJ NAROD
Box 3658 Winnipeg, Man.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

РЕҐІСТРУЙТЕ СВОЇ ГОЛОСИ.

Реґістрація голосуючих в Вінніпеґу буде ся відбувати ще нині, в четвер і пятницю (13, 14 і 15 червня).

Пригадуємо ще раз всім тим, що еще не зареґістровані, щоби коньше зареґістрували ся.

Не слухайте дурних застрашувань, що ся реґістрація відбуває ся на те, щоби вас забирати до війська. Ся реґістрація не така сама, як та, що недавно відбувала ся. Ся реґістрація не має нічо спільного з конскрипцією. Є се реґістрація всїх горожан Манітоби, що мають право голосувати в часї виборів. Коли ви не зареґістуєте ся, тоді і голосувати не зможете, бо вашого назвиска не буде на лїстї голосуючих.

Реґіструвати ся можуть: Мущини і женщини, що мають 21 лїт і родили ся в Канадї, або мають горожанські папери; жінки, котрих чоловіки є горожанами Канади, роджені ту або натуралїзовані; сини і дочки, котрих батько є горожанином Канади.

Всї ті горожани є управнені до зареґістрованя свого назвиска, єсли они жиють в Манітобі найменьше один рік а в виборчій дивізії, де они хотять реґіструвати ся — три місяцї. Єсли хтось недавно переніс ся нехай реґіструє ся в тій виборчій дивізії де мешкав передтим.

Єсли особа, що має право реґіструвати ся виїхала з міста, то її може зареґіструвати хтонебудь з її фамілії, роботодавець або спільник.

Реґістрація відбуває ся від год. 9 до 1-ої і від 2.30 до 6-ої і від 7.30 до 10-ої веч.

Єсли ви не знаєте де маєте реґіструвати ся, або потребуєте інших пояснень, то вдавайте ся сейчас до

ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮРА В СПРАВІ РЕҐІСТРАЦІЇ

отвореного женським відділом соц. дем. партії під ч. 843 MAIN ST. напроти "Grand Opera House".

Бюро отворене кождого дня від 1-ої до 9-ої год. по полудни.

КОНВЕНЦІЯ ВІДДІЛІВ УКР. СОЦ. ДЕМ. ПАРТІЇ.

В неділю, 17 червня, відбуде ся в Вінніпеґу, в льокали укр. соц. дем. відділу, на розі ул. Burrows & Powers,

КОНВЕНЦІЯ

відділів У.С.Д.П. з Вінніпеґу, Транскона і Елмвуд.

На дневнім порядку дуже важні справи. Члени тих всїх трох відділів повинні явити ся на конвенції.

Конвенція почне ся точно о 2 год. по полудни.

ЗБОРИ ВІДДІЛУ У.Н.К.Х. В ВІННІПЕҐУ.

Проголошені на минувший тиждень збори відділу Укр. Народної Каси Хорих ізза недорозумінь в справі льокалю не відбули ся.

Тому они відбудуть ся зовсїм певно сего тижня в пятницю вечером о год. 8. в льокали укр. соц. дем. відділу на розі улиць Burrows і Powers. Всї вписавші ся в члени а також і ті, що хотїлиб вступити до тої організації повинні там явити ся.

НАШІ ПАТРІОТИ ПОРОСТАЮТЬ ПІРЄМ.

Наші патріоти "бизнесмени" заснували нову компанію для будови елевейторів і торговлї збіжем під назвою: Ruthenian Farmers Elevator Co. Ltd.

Орґанізаторами тої компанії є п. п. Ферлей, Петрушевич і Арсенич. До ньої повписувало ся вже богато українських "бизнесменів."

Компанія та зачартерована на чверть міліона долярів. Хоче она дістати свого репрезентанта на біржі в Вінніпеґу.

ПЕРЕСТОРОГА ПЕРЕД КАЦАПСЬКИМИ ДУРИСЬВІТАМИ.

В Вінніпеґу відбув ся на днях з'їзд кільканайцятьох кацапів, котрі рішили вислати до Росії кількох делеґатів, щоби ті нібито в імени галицьких і буковинських 'Малоросів' предложили російському правительству меморіял з домаганями щоби оно старало ся прилучити до Росії всхідну Галичину і Буковину і щоби не допустило до автономії України. Делеґатами мають бути галицькі кацапи В. Гладик, редактор "Русского Народа", Фуярчук і др.

Для тих делеґатів они будуть збирати гроші. Перестерігайте проте всїх тих збаламучених людий, котрі йшли дотепер за кацапами, щоб вже хоч тепер не давали своєї кервавиці кацапським дурисьвітам за дармо. Не слухайте "Укр. Голосу", котрий пише, що они вже поставали Українцями. Се очевидна брехня.

Про сю кацапську комедію ми напишемо в слїдуючім числї нашої часописи.

РОСИЙСЬКІ РОБІТНИКИ ДОБИЛИСЬ 6 ГОД. ДНЯ ПРАЦІ.

Страйк робітників в 140 фабриках в Петрограді, занятих при виробі амуніції і інших річей, який мав бути виповіджений сьогодні, усунено. Домаганя страйкерів узгляднено, включно до 6-и годинного робочого дня.

ПРЕС. ФОНД "РОБ. НАР."

М. Демчук, Fernie, B. C.	$2.25
Б. Хомут, Lucerne, B. C.	3.50
Ф. Михайлюк, Michel, B. C.	1.00

ЦІНИ ЗБІЖА, 9 ЧЕРВНЯ, 1917.

Пшениця—	
Ч. 1 нортерн	2.56
Ч. 2 нортерн	2.53
Ч. 3 нортерн	2.48
Ч. 4	2.36
Ч. 5	2.11
Ч. 6	1.75
Ч. 4 спешіял	2.36
Ч. 5 спешіял	2.11
Ч. 6 спешіял	1.85
Овес—	
Ч. 2 С. В.	69¼
Ч. 3 С. В.	68¼
Ч. 1 пожива	64¼
Ч. 2 пожива	62¾
Ячмінь—	
Ч. 3 С. В.	1.28
Ч. 4 С. В.	1.22
Реджектед	1.07
Пожива	1.07
Лен—	
Ч. 1 Н. В. С.	3.00½
Ч. 3 С. В.	2.95½

Продукти:—

Бараболї, ман. 1.80 бушель.
Масло, свіже 43 ц. ф.
Сир, ціна до фабрик 20 ц. ф.
Яйця, свіжі, 31 ц. дозен.

Мука:

Пюріти, 98 ф. мішок	6.50
Лейквуд	6.27½
Гарвест Квін	6.15
XXXX	4.90

"УКР. НАР. КАСА ХОРИХ" В ТРАНСКОНІ, МАН.

дає своїм членам на випадок хороби запомогу по $7.00 через перших 12 тижнів і половину тої суми через других дванайцять тижнів вже після 3 місяців членської приналежности; виплачує посмертного $300.00 після року членської приналежности.

Женщини - членкинї дістають запомогу в часї пологової слабости.

Членська вкладка виносить лише 50ц. місячно.

Інформації і статути можна дістати в льокали "Читальні ім. Т. Шевченка", де 'У.Н.К.Х.' відбуває свої мітінґи кождого четверга вечером, або в секретаря:

S. Dubas
Box 208, Transcona, Man.

ДОБРЕ ЗНАНА УКРАЇНСЬКА ГОЛЯРНЯ

містить ся на

142 HIGGINS AVE.

Хто лиш хоче бути по модному обстрижений та старанно обголений

нехай зайде до нас. Тут робить стало трох голярів. Хто раз зайде до нас, буде певно стало ходити а з нашої роботи буде завсїгди вдоволений. Наша адреса:

142 HIGGINS AVE.

в другім бльоку на полудне від Сіпіарської стації.

Й. Шасталь, властитель.

ЧИ ГОСТИЛИ ВИ КОЛИ

у М. ГАВРИСИШИНА

Коли нї, то загостїть на обід.

НА 267 SELKIRK AVE.

Winnipeg, Man.

У ВСЯКІЙ ПОТРЕБІ

вдавайте ся до адвокатів

SUFFIELD & GORSEY

Barristers, Solicitors, Notaries, Etc.

Они перепроваджують судові і кримінальні справи. Говорять по українськи. П. Горсей широко звісний в робітничих кругах.

Офіси їх находять ся в:

AVENUE BLOCK
265 Portage Ave.,
(4 поверх), Winnipeg, Man.
Телефон: **Main 5676.**

ЧИТАЙТЕ БО СЕ СПРАВЖНЯ НОВІСТЬ

Прегарно ілюстрований

КАЛЄНДАР "НОВИЙ СЬВІТ" На Рік 1917

Такого календаря як сей в українській мові не було ще нїколи. Старих, оклепаних імен сьвятих робітники вже досить начитали ся з року на рік в кождім календарі. "Новий Сьвіт" подає натомість щось нового, небувалого, а заразом щось пожиточного і поучаючого.

Календаріюм "Нового Сьвіта" є зладжене з житя славних людий та з найважнїйших дат в історії боротьби народних мас з воротами поступу і волї. Тому сей календар є дійсним жерелом знаня і осьвіти для кождого робітника, що бажає фактів науки і правди, а не байок і обіцянок.

Дальше є в нїм много гарних річий до читаня: оповіданя, розвідки, поезії, нові робітничі коляди, — а все те гарно ілюстроване образками з житя робітничої кляси і великої війни; "Червоний Прапор" ілюстрований 6-ма боєвими образками. Відділи повинні замовляти сей календар в більшій скількости і ширити при кождій нагоді.

Не відкладайте-ж замовлень.

Цїна: Один 30 ц. з пересилкою 5 за $1.25; 10 за $2.25; 25 за $4.00.

Без гроший не посилаємо.

Адресуйте:

NOWYJ SWIT
Box 1051 Montreal, Que.

УКРАЇНСЬКИЙ КРАВЕЦЬ

З довголїтною практикою, отворив свій варстат під ч. **299 SELKIRK AVE.**

Роблю гарні і модні убраня жіночі і мужеські від $25.00 і визче.

Направляю, прасую і чищу старі убраня.

Памятайте на адресу яка є:

299 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.

Й. Дворановський, властитель.

ЧИТАЙТЕ, ПРО ВЕЛИКУ і СУМНУ НОВІСТЬ: ПРО УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД В ГАЛИЧИНІ! — АВСТРІЯ ЗРАДИЛА ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ!

Бібліотека "Новий Сьвіт" випустила з друку книжочку п. з.

"Відокремлене Галичини"

Написав В. Левинський.

Як в 1848 р. так і в теперішній війні Австрія зрадила галицьких Українців. В східній Галичині Австрія вивішала на шибеницях тисячі Українців, а в її тюрмах не бракує і сивоволосих українських старців і маленьких дітий. А чого не могли доконати шибениці і тюрма — доконав перед смертію цісар Франц Йосиф І. Рівночасно з проклямованєм польської незалежної держави він заповів і "відокремлене Галичини". Український народ віддав на ласку і неласку польської шляхти. І так-то в нову неволю попав весь наш народ! Ним розпорядились так, як в часах панщини розпоряджував ся пан зі своїм рабом.

В книжочці є описана боротьба українського народа від 1848 р. за що і кільки наш народ проляв крови і кілько то впало жертв в боротьбі за його слушні, сьвяті права і що з ним сталось в теперішній війні? Є також описано, що робили і зробили українські парляментарні посли, високі укр. "політики" і "Українське Корпоративне Підприємство у Відни".

Замовляйтеж і ширіть сотками при кождій нагоді книжочку "Відокремленя Галичини.

Цїна 12ц. 25 за $2.50. — 100 за $8.00. — 250 за $16.00.

ВИЙШЛА З ДРУКУ РОБІТНИЧА ЧИТАНКА Ч. II.

Зміст:

Ів. Гилька: "На чужинї та в дома"; Гордон Най: "Чому я є революціонером"; А. Бебель: "Міжнародність"; Ів. Франко: "Руїна величі старинного сьвіта". — "Причини землетрясень" і "Коли настане кінець сьвіта".

Ся книжочка містить красні статї і є дуже наукова. Ширіть же її при кождій нагоді.

Цїна 10ц. — 25 за $2.00 — 100 за $6.50.

За обома книжочками пишіть на адресу:

"NOWYJ SWIT"

Box 1051, Montreal, Que. Canada

Без гроший не висилає ся.

Прошу не забути, що УКРАЇНСЬКА РЕСТАВРАЦІЯ

зістала перенесена з 144 Логан аве. на

177 HENRY AVE.

Від Сі-Пі-Ар стації 1 блок на полудне як також і те, що там можете дістати сьвіжу і здорову їду прилагоджену на старокраєвий або тутешний спосіб Цїни від 5 до 50 цент. Отворено від 6. год. рано до пізна в ночи.

П. Малкович, властителька.

ХТО ХОЧЕ МАТИ

гарно острижене своє волосє, — хай зайде до

УКРАЇНСЬКО - ПОЛЬСЬКОЇ ГОЛЯРНІ

на низше подану адресу:

A. Semkowicz
619 Selkirk Ave. Winnipeg.

ЧИТАЙТЕ І ШИРІТЬ..

Часопись для працюючого люду, Орґан Української Поступово-Робітничої Орґанізації в Америці.

Річна передплата:

в Канадї $1.75
в Америці 1.50

"ГАЙДАМАКИ" Є ТАКОЖ ДОЗВОЛЕНІ В КАНАДІ.

Адресуйте:

"HAYDAMAKY"
515 So. Broad St.
Trenton, N. J., U.S.A.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

в Гамілтонї

має на складі ріжні книжки, портрети, картки і т.п.Жадайте наш катальоґ, а ми Вам вишлемо даром.

Тут подаємо лише деякі з наших книжок, а то:

Фільософія штуки	50ц
На вічну память Т. Шевченкови	60
Причта про воду	5
Візита черв. Дружини	10
Сила і краса В. Винниченка	25
Мойсей поема І. Франка	25
Що думають соціялїсти	10
Ювілейна збірка	25
Вандрівки Чванківського	50
Порадник для женщин	15
Відокремлене Галичини	12
Любенський Монастир	10
Революція в Росії	15
Хитра Механіка	15
Два брати	15

і т. д. і т. д. і .т д.

Портрети Т. Шевченка, правдива фот. знимка ріжної величини по цїнї: 30ц, 50ц, 80 і $1.50. Фотоґр. картки Шевченка по 10ц. — Великі фотоґрафії "Велика Демонстрація в честь рос. революції (Сьвято в Гамілтонї) цїна 60ц з пересилкою за 1 образ. Маємо на продаж українські і анґлїйські домашні друкарнї. Приймаємо замовленя на ріжні печатки і т. д.

Наша книгарня має свої філії (Укр. Кн.) в Отаві на 261 Rochester St. і в Brantford. Ont. на 108 Market St.

Замовленя шліть або приходїть до котрої будь з наших книгарень, а дістанете всьо. Адреса наша є:

UKRAINSKA KNYHARNIA
14 Barton Street E.
Hamilton, Ont.

Вже вийшов з друку

Кишенковий Словарець

Укр.-Анґлїйський і Анґл.-Український

оздоблений золотими витисками і гербом України оправлений в мягоньку скірку і позабучний реджістер український і анґлїйський.

448 сторін $1.50

Поручаємо також Впов. Родимцям свій богато заосмотрений склад книжок, грамофонів, скрипок, і всяких инших музичних інструментів.

Пишіть по катальоґ книжок і музичних інструментів на адресу:

Ruska Knyharnia
848-850 Main St. Winnipeg, Man.

ПОЗІР, УКРАЇНЦІ, ЧИТАЙТЕ! В сїм тижни вийшла нова на 160 сторін з 2 воєнними мапами і дуже гарними військовими образками книжка під заголовком

З ТЕРЕНІВ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ВІЙНИ

Хто хоче довідати ся, як війна вела ся і відбувала ся в краю, в колицях йому добре знаних; хто цікавий на ті всї горя, злидні і муки в краю підчас нападу Москалів і потім, коли Москалів виганяли; вкінци хто цікавий знати, як тепер виглядає в тих околицях в краю, де війна далї ведеть ся нехай прочитає нашу книжку а буде мати про все те докладний образ і поняте. В книжці є також спис побитих, ранених і полонених Русинів-Українців що були при галицьких і буковинських реґиментах. Неодин знайде в тім списі імя свого кревного або сусїда або знакомого і буде знати, яка доля підчас війни їх постигла. Богато книжок вже не остало ся, тому треба спішити ся з замовленями. Цїна книжки з пересилкою 50 центів. Гроші слати стемпсами або моні-ордером також готівкою в листї на адресу:

Аґентам і Книгарням значний опуст.

SKLAD KNYZOK

P. O. BOX 81, PERTH AMBOY, N.J

ДР. ІВАН К. ПАЗДРІЙ

перший і одинокий Укр. лїкар у Вінніпеґу.

Має свою канцелярію при **259 Селкірк Евню.**

Доходячих пацієнтів принимає від 2—5 год. поп. і від 7—9 веч.

Телефон: **Ст. Джон 1506.**

Під управою Др. І. К. Паздрія виробляє ся у власній аптецї всякого рода лїки, після найновійшої штуки лїкарської.

Кождий — хто лише захоріє на будь яку слабість повинен писати залучаючи 3 ц. марку, а у відповідь дістане пораду, або припоручить ся йому брати відповідні лїки. — Адресуйте так:

DR. I. C. PAZDREY

259 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.

АДРЕСАР У.С.Д.П.

Екзекутивний Комітет У.С.Д.П.
Адреса:
Executive Committee of the U. S. D. P.
Box 3658 Winnipeg, Man.

Західний Окружний Комітет (Альберта і Бр. Колюмбія).
Секретар:
N. Tkaczuk,
Box 830 Fernie, B. C.

Східний Окружний Комітет (Онтеріо і Квебек)
Секретар:
J. Demediuk
Box 64, Hamilton, Ont.

АДРЕСИ СЕКР. ВІДДІЛІВ.

АЛБЕРТА.

LETHBRIDGE, ALTA.
Wm. Gontash
Box 40, Stafford Village, Alta.

CANMORE, ALTA.
N. D. Tkachuk Box 317

MEDICINE HAT, ALTA.
I. Nykolaychuk, 630—8-th St.

BELLEVUE, ALTA.
Wilna Dumka
F. Mokriy, Box 45

COLEMAN, ALTA.
Society "Nadia"
O. Mokrey, Box 158

VEGREVILLE, ALTA.
Borotba za Woliu
J. Boychuk

БРІТІШ КОЛЮМБІЯ.

FERNIE, B. C.
Tow. "Wolia"
W. Moysiuk, Box 510

MICHEL, B. C.
F. Mychayluk, Box 82

САСКЕЧЕВАН.

REGINA, SASK.
"Prawda"
W. Purich, 2023 McDonald St.

MOOSE JAW, SASK.
Tow. Zoria
T. Hryceniuk, 410 Home St. W.

МАНІТОБА.

WINNIPEG, MAN.
N. Bojchuk, 737 Redwood Ave.

ELMWOOD, MAN.
N. Mycak,
Box 143, Louis Bridge

TRANSCONA, MAN.
W. Cherewko, Box 208.

ОНТЕРІО.

COBALT, ONT.
M. Shamley,
Box 84, Giroux Lake, Ont.

SAULT STE. MARIE, ONT.
Al. Gerylewych Box 282.

ST CATHERINE, ONT.
I Hawryliuk 174 Ontario St.

OTTAWA, ONT.
Society "Nowe Zytie"
J. Kassian
Chateau Laurier Kitchen

TORONTO, ONT.
J. Petriw, 63 Cameron St.

WEST TORONTO, ONT.
J. Babuniak, 531 Perth Ave

WELLAND, ONT.
N. Charyk Box 908.

TIMMINS, ONT.
G. Rubanetz
Box 141, Shumacher, Ont.

HAMILTON, ONT.
M. Jeremijchuk, Box 64.

КВЕБЕК.

MONTREAL, QUE.
Tow. Borba,
John Juzenko, 991 Ethel St.

ВИЙШЛА З ДРУКУ НОВА дуже гарна і аґітаційна КНИЖКА "ХИТРА МЕХАНІКА"

(переклад з російського)

Книжка ся описує всї державні і урядові махінації та панські "зделки". Крім того, що она дуже поучаюча, то ще й смішна. Поспішайте з замовленями, бо наклад не великий. Замовленя і гроші можна надсилати на адресу:

C. Colody
Box 331 Toronto, Ont.

Цїна 15 центів.

Для Книгарень і орґанізацій значний опуст.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

Пролетарі всїх країв єднайте ся!

РОБ

RO

РІК IX. Ч. 24. С

Лоріер дом

ПРОВІДНИК ЛІБЕРАЛЬНОЇ ПАРТІЇ ЛОРІЕР ВНІС ПОПРАВКУ ДО КОНСКРИПЦІЙНОГО ЗАКОНОПРОЄКТУ.

Після того як премієр Борден вніс в понеділок в домініяльнім парляментї свій конскрипційний законопроєкт для другого читаня, провідник лїбералів Лоріер заявив остаточно своє становище супроти того законопроєкту.

Лоріер вніс поправку до того законопроєкту, щоби відложити дальше розважанє над ним а дати його під референдум (загально-народне голосованє), коли більшість горожан Канади заявить ся за конскрипцією, тодї і всї лїберали будуть за ньою. Поправку Лоріера попер лїберальний посол Ф. Олївер.

Лоліер вказав на те, що теперішне консервативне правительство, яке держить свій уряд вже через два роки без уповажненя народа не має повно власти ухвалювати такого закона. В парляментї бракує 28 послів з тих, що їх вибрано в 1911 р. а західним провінціям належить ся тепер 20 послів більше, а се становить майже 25 процент всїх послів в домініяльнім парляментї.

Опозиція згодила ся на продовжене урядованя теперішного правительства, себ то на відложене виборів, після того, як Борден дав запоруку, що оно не заведе конскрипції.

Лоріер вказав також на те, що правительство не повинно іґнорувати того сильного руху проти конскрипції серед з'орґанізованого робітництва і французького населеня.

ЛІБЕРАЛЬНИЙ ПОСОЛ ПРОТИ ПРОВІДНИКА СВОЄЇ ПАРТІЇ.

Проти поправки Лоріера виступив вже між іншими і лїберальний посол Hugh Guthrie, з South Wellington, котрий заявив ся проти референдум.

В дальшій дебатї над конскрипційним законопроєктом виступить проти референдум є ще богато лїберальних послів, особливо з західних провінцій Канади, котрі є за конскрипцією. Правдоподібним є також і те, що деякі консервативні французькі посли з провінції Квебеку будуть попирати поправку Лоріера і будуть проти конскрипції.

ПОЛЯКИ ПРОТИ АВСТРІЙСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

Наспівші до Швайцарії вісти з Відня, доносять, що Поляки зірвали цїлковито зносини з австрійським правительством і що се викликало крізу в міністерськім кабінетї.

Підчас парляментарного засїданя 14 і 15 червня як пише віденська часопись "Arbeiter Zeitung", польський соціял-демократичний посол Дашинський заявив, що більше чим 30,000 Поляків вивішано на приказ нїмецьких властий. Від так посол Стріберни (?) також описував страшне трактованє всїх політично підозрілих, на що панґерманїст посол Гайне крикнув: "Они за мало еще уживали шнура; всїх належало вивішати".

На ті слова всї польські і другі славянські посли кинулись на Гайне. Счинила ся страшна буча, через котру засїданє парляменту замкнено.

ЦІЛИЙ КАБІНЕТ МІНІСТРІВ ЗРЕЗИҐНУВАВ.

Як доносить кореспондент Райтера з Амстердаму, віденські часописи подають, що ав-